

2 KORIN

Pepa Paulo iŋgere muli panzi kalo-tawana tamâta simo Korin lawea

Paulo iŋgere ŋgua panzi kalo-tawana tamâta simo Korin lawea (1 Korin), aku nzimona pinde ilâ lâ, ŋineŋga iŋgere pepa tonge kilo panzi. Paulo iloŋo pâri tu tamâta pinde sipono i ne pepa muŋgâŋa ku sipalele ilonzi kalonzi sipaveta kuku i kawa ŋgua. Andeta i ilo malia ndo, ŋana tu tamâta pinde lâ Korin situ sitawa i ndue, kala siporo tu i nde pâri-tamâta mao tia. Mine kala lâ pepa ŋine tini Paulo ipatula tamwata parina pwataki panzi, ŋana wurâta kaika iveta ŋana itula pâri ara kâ, aku ŋana malia wa nâna kie-kie ikai lâ wurâta ŋinde tini. Paulo ilo ndo keno panzi Korin ŋgu, aku i ilo tu kinzi ilonzi ma keno mine nâ papa i.

1 ¹Nanja Paulo, naŋa amo Yesu Kirisi ne pâri-tamâta ikura Maro Kindeni tamwata ne pateâŋa mine. Naŋa amo taitu kuku ninda-nambwe Timoti, kala angere ŋgua lâ pepa ŋine tini imâ pa miki kalo-tawana tamâta kamo Korin lawea, katavanzi Maro Kindeni ne tamâta rârâni simo Akaia tâno ŋinde. ²Tamânda Maro Kindeni ku Maro ɻjalae Yesu Kirisi rua nenzi wisi-wisi wa wisi-pisi wa imâ pami.

Paulo kawa ndaŋge pa Maro ɻjalae ŋana i ne pavilâŋa kâ

³Kinda ma kawânda ndaŋge tapanea nenda Maro ɻjalae Yesu Kirisi Tama Maro Kindeni tasuka i ja kâki! Ina kalo-sukâŋa warika,aku inani uru ipu tini kaika pa kinda rârâni ilonda kalonda. ⁴Lâ zo ndia malia itu ipâŋga pa maka, ande i uru ipu tini kaika pa iloma kaloma. Mine nde maka kala kakura tu kapu tini kaika panzi tinima pinde ilonzi kalonzi, kinzi ŋinde sisânda malia kie-kie kulu lâ. Maka uru kapu tini kaika panzi lâ vetâŋa kie taituni itogo Maro Kindeni iveta pa maka mine. ⁵Munga Kirisi ikai nâna ɻjalae,aku lâ zo ŋine maka kala uru kakai nâna mine nâ. Mine nde Maro Kindeni ne pavilâŋa imâ ɻjalae pa maka, itogo muŋga imâ

ŋalae pa Kirisi mine nā. ⁶Lâ zo ndia malia itu ipu maka ndue, ande ŋinde nde duvi mine; ŋinde nde ŋana ipu tini kaika pa miki ilomi kalomi wa isuka nemi kalo-tawana wa. Aku lâ zo ndia Maro Kindeni ipu tini kaika pa maka iloma kaloma, ande iveta mine ŋana ipu tini kaika pa miki ilomi kalomi tona. Mine nde miki kakura tu kamandi kaika ŋana kakai nāna kâ, itogo maka uru kaveta mine. ⁷Aku maka kaloma tawana tu miki uru kamandi kaika mine. Maka kasama tu miki kakai nāna kuku maka. Mine nde maka kasama tu Maro Kindeni kala ipu tini kaika pa miki ilomi kalomi tona, itogo uru iveta pa maka mine.

⁸Ningu-nambwe wukale, maka iloma tu miki ma kalomi ŋgere ŋana malia ŋinde munjga ipâŋga pa maka lâ Esia tâno. Malia ŋinde nde ŋalae tina, kala ipu maka ndue ku ipole nema kaika ndo lâ. Mine nde maka katu ma kamâte. ⁹Mao nā, lâ zo ŋinde maka iloma patea tu mateja ne zo nde imâ ipâŋga pama lâ. Andeta malia ŋinde ipâŋga pama ŋana duvi ŋine kâ; Maro Kindeni itu itula pwataki pama tu maka kakura ŋana kapavila warakama kâ, ande tia ndo. I ilo tu maka ma kao tinima pa i simbo nā tu ivilama, ŋana tu inani nā ikura ŋana ipajonzi mateja tamâta simandi sânda simo vianzi kilo. ¹⁰Maro Kindeni ikai maka piti lâ kazâŋa sakamao ŋinde ilo, kala ŋandai kamâte ŋga. Aku muli i ma iveta vetâŋa kie taituni pa maka kilo. Maka kaloma tawana kaika tu lâ zo ndia kazâŋa sakamao itu izavaruma, ande Maro Kindeni ma ikaima piti lâ kazâŋa ŋinde ilo tava. ¹¹Taitu wurâta ikeno pa miki tona ŋana kasuka maka ku kano pa Maro Kindeni tu ivilama. Ambo miki ma kaveta mine, ande Maro Kindeni ma ipaloŋo pa miki rârâni nemi noŋa, aku ma iveta kie ara pama. ɻinenga tamâta rârâ ma simora i ne pavilâŋa ŋinde, kala ma kawanzi ndange pa i ŋana vetâŋa ŋinde iveta ŋana ivila maka kâ.

Paulo itula i ne vetâŋa pinde duvi pwataki

¹²Ayo, naŋa uru andeka ŋalae ŋana ŋine kâ; naŋa apasama lâ warakâŋgu iloŋgu kaloiŋgu tu naŋa uru aveta vetâŋa sondo wa vetâŋa mao nā panzi tamâta rârâni, ikura Maro Kindeni ne pateâŋa mine. Aku lâ zo munjgâŋa ŋinde naŋa amo kumi, ande naŋa apono muli sondo ndo pa vetâŋa mine. Taitu tâno ŋine ne ilo-kalo ŋandai ivila naŋa ŋana aveta mine ŋga. Maro Kindeni io ne wisi-wisi imâ pana lâ, kala i walo kaika ilana ŋana aveta mine. ¹³⁻¹⁴Aku lâ zo ndia rârâni naŋa angere ŋgua lâ pepa tini ku ao imâ pamî, ande naŋa ŋandai angere ŋgua malia ŋga. Naŋa uru angere ŋgua malalâka nā, kala miki kakura tu kapono ku kasama duvi sondo. Mao nā, zo pinde miki kazizâla ŋana nanenju ŋgua pinde duvi kâ. Taitu nanenju morâŋa tu miki ma muli kasama nanenju ŋgua rârâni duvi sondo. ɻinenga lâ nenda Maro ɻalae ne zo ŋana itaulo imâ kilo kâ, ande miki ma kandekana naŋa, aku naŋa kala ma andekana miki mine nā.

15-16 Nanayoni na ja kalonju tawana tu miki ilomi ndeka mine nā ḥana na ja kā. Mine nde ilonju patea tu ma amā akalele miki munja lā, ḥineŋga ma alā pa Masedonia tāno. Aku ilonju patea tu lā zo ndia na ja ma apile Masedonia tāno, ande na ja ma ataulo amā amorami kilo, ḥana miki ma kavilana ḥana alā pa Judia tāno kā. Na ja ilonju patea tu ambo ma aveta mine, ande Maro Kindeni ma ikura tu iveta kie ara pa miki kilo. 17 Mao nā, nanerŋgu pateānja ikeno mine munjani lā, andeta na ja amā akalelemi tia. Andeta mana mana, a? Tiambo miki ilomi patea tu na ja alaŋemi, a? Tiambo miki katu na ja apaveta kuku tāno tamāta nenzi māsi, kala uru kawāŋgu tu, “Ara, na ja ma aveta mine”, andeta aporo lā ilonju tu, “Na ja ma aveta mine tia”, a?

18 Mine tia ndo! Maro Kindeni uru ipono muli pa ne ḥgua pāŋa rārāni, aku lā i nao na ja apaimi tu na ja ḥandai tamāta ḥana memelāŋgu rua ḥga. 19 Maka pāri-tamāta ḥato, na ja ḥga Sailas ḥga Timoti, maka munja katula Maro Kindeni Natu Yesu Kirisi parina pamī, aku i ḥandai tamāta ḥana ipa ḥgua tonje ḥinenja ipalele ilo-kalo kā. I kawa ḥgua rārāni nde mao ku mao kanaajo. 20 Maro Kindeni ne ḥgua pāŋa rārā keno, aku Kirisi tamwata ma iveta ḥgua pāŋa ḥinde rārāni taitu-taitu ipāŋga kanaajo. Mine nde lā zo ndia kinda kalonda ḥgere ḥana Maro Kindeni ne ḥgua pāŋa kā, ande kinda kalonda ḥgere ḥana Yesu Kirisi tona, kala taporo “Mao nā!” ku tapanea Maro Kindeni tasuka i ḥa kāki. 21 Miki wa maka wa tapasipa kuku Kirisi lā, aku Maro Kindeni tamwata ivila kinda ḥana tamandi kaika kā. Nanayoni ina ipatea kinda pa i tamwata, 22 aku io ne māsi kilala lā tininda ḥana itula ne pateānja ḥinde pwataki. Mao nā, isupwa Koroani Sapāŋa imā imo ilonda, ḥana kinda ma tasama sondo tu i ma muli iveta vetāŋa arara kie-kie pinde pa kinda tona, ikura i munja ipa ḥgua tu ma iveta mine.

23 Maro Kindeni isama nanerŋgu ilo-kalo ndoni marumbu lā. Mine nde na ja ano pa i tamwata tu ma isuka nanerŋgu ḥgua ḥine; na ja aporo ḥgua mao nā pamī tu na ja tiniŋgu pwāka tu aveta malia pamī, aku ḥana duvi taitu ḥinde nā na ja apalele ilonju kalonju kala ḥandai amā pa Korin lawea ḥga. 24 Andeta wurāta ikeno pa na ja ḥana akai poe kaika pa nemī kalo-tawana, ande tia, ḥana tu nemī kalo-tawana uru isukami ḥana kamandi kaika kā. Andeta wurāta na ja aveta pamī ḥine nde ḥana duvi taitu ḥine nā; na ja atu avilami ḥana nemī ndekānja ma ipāŋga ḥlalae.

2 ¹Lā zo ḥinde, na ja tiniŋgu pwāka tu ma aveta miki ilomi malia kilo, itogo munja aveta mine. Mine nde na ja ilonju patea tu na ja ma amā akalelemi walele tia. ² ḥinde nde duvi mine; ambo na ja ma aveta miki ilomi malia, ande ea ma ikura tu iveta na ja ilonju ndeka, a? Tia ndo, ḥana tu miki warakami nā uru kaveta na ja ilonju ndeka, andeta miki ma kamo tava ilomi malia nā. ³Mao nā, mikini nde tamāta ḥana kaveta na ja ilonju ndeka kā. Mine nde na ja tiniŋgu pwāka tu amā

walele pamî ku asânda malia kulu. Nana duvi njinde kâ naña ilongu patea tu ma amâ amorami tia, kala ao pepa njinde imâ pamî lâ. Naña asama tu lâ zo ndia naña andeka, ande miki rârâni kala kandeka mine nâ.

⁴Mao nâ, munja, lâ zo njinde nañgere ñgua njinde lâ pepa tini, ande naña kaloñgu loko ñalae tina ñanami ku ilongu malia ndo, kala amo ata nâ. Taitu naña ñandai angere ñgua njinde pamî nana aveta ilomi malia ñga. Naña angere pamî nana miki ma kasama tu naña ilongu ndo ikeno pamî.

**Paulo ilo tu kinzi Korin ñgu ma sipile nenzi wisi-nâna
ñana ninzi-nambwe tonge ne vetânya soki kâ**

⁵Mao nâ, tamâta tonge muñga iveta vetânya soki, andeta i ne vetânya njinde ñandai iveta naña ilongu malia ñga. Naña tiniñgu pwâka tu aporo ñgua kaika ñana i ne vetânya njinde kâ. Taitu naña ma aporo mine tu i ne vetânya njinde iveta miki pinde ilomi malia ndo.^a ⁶Andeta miki katu ñana tamâta njinde ne vetânya marumbu lâ,aku nanenju morânya tu ara, ikura lâ. ⁷Mine nde ara ñana miki ma kapile nemî wisi-nâna njinde,aku kalomi kapa ñana i ne vetânya soki njinde kâ. Aku ara ñana miki ma kapu tini kaika pa i ilo kalo tona. Tia ma i ilo malia ndo,aku kalo-lokoni njinde ma itawa i ndue ndo lâ. ⁸Mine nde naña ano pamî tu kaveta kemi ara papa i, ñana ma isama tu miki ilomi ndo ikeno papa i. ⁹Ñgua njinde naña munja angere ku ao imâ pamî, ande njinde naña angere ñana akai samânya pamî nâ. Naña atu asama mine; tiambo miki uru kapono muli pa nanenju ñgua wa vetânya ikura zo rârâni, tiya? ¹⁰Ambo miki ma kazavaru tamâta njinde ne vetânya soki piti lâ tini, ande naña kala ma aveta mine nâ. Iveta vetânya soki ñalae pa naña nde tia, andeta lâ zo ndia tamâta tonge iveta vetânya soki pa naña, ande naña uru azavaru i ne soki njinde piti lâ tini lâ Kirisi nao. Naña ilongu tu miki ma kamora nanenju vetânya njinde ku koka muli. ¹¹Tia ma Sadana ilaje kinda wa ipole kinda wa. Kinda ñandai tazizâla ñana i ne ilo-kalo wa ne mâsi paveânya wa.

Paulo itu imora Titi

¹²Munja, lâ zo njinde naña alâ pa Troas lawea ñana atula pâri ara ñana Kirisi kâ pwataki panzi, ande naña amora tu Maro ñalae ikai nzâla piti pana ñana aveta wurâta njinde kâ. ¹³Andeta naña ilongu putuka lâ, ñana tu niñgu-nambwe Titi nde nao tia lâ.^b Mine kala apilenzi lâ Troas lawea,aku alâ pa Masedonia tâno.

^a 2:5 Kinzi ilo-kalo tamâta pinde situ Paulo iporo ñana tamâta njinde munja iveta vetânya sakamao kala Paulo imbita kaika (kumora 1 Korin 5:1-5). Anga pinde situ iporo ñana tamâta tonge imo Korin ku ikai kazânya ñalae pa Paulo lâ ñgu naonzi. ^b 2:13 Titi munja imo Korin lawea,aku Paulo itu i ma itaulo imâ itapâri papa ñana kinzi Korin ñgu nenzi sajonânya. Andeta Titi imo Troas tia, kala Paulo iroto lee isânda kulu lâ Masedonia tâno.

Maro Kindeni ne walo kaika uru ivila kinda ɻana tapole paraja kâ

¹⁴Taitu kala ɻine naŋa kawâŋgu ndanje ɻalae ilâ pa Maro Kindeni, ɻana tu maka kapasipa kuku Kirisi lâ, aku Kirisi ipole kazâŋa rârâni. Mine nde Maro Kindeni ikaima koka Kirisi muli kala kandeka kalâ. Maro Kindeni wurâta ilua maka ɻana kalâ kakura nia nia katula ɻgua pwataki ɻana Kirisi kâ,aku ɻgua ɻjinde nde itogo kelekele kuwae ara ndo mwasina, lawea itapala kala ilâ isala nia ndoni. ¹⁵Mao nâ, maka warakama nde katogo kelekele kuwae ara ndo Kirisi ikai ku ipatarâwa pa Maro Kindeni. Kuwae ɻjinde nde ilâ panzi tamâta ɻjinde soka nzâla ɻjinde ilâ pa samba lawea,aku ilâ panzi tamâta ɻjinde soka nzâla ɻjinde ilâ pa yââ ɻalae ne mbââ tona. ¹⁶Tamâta pinde soka nzâla ɻjinde ilâ pa yââ ɻalae ne mbââ,aku kinzi ɻjinde sijo kuwae ɻjinde ku situ ɻjinde nde mateja ne kuwae sakamao. Aku mao nâ, kuwae ɻjinde ikainzi silâ pa mateja nâ. Aŋga tamâta pinde nde soka nzâla ɻjinde ilâ pa samba lawea,aku kinzi ɻjinde sisama tu ɻjinde nde via ne kuwae ara ndo. Aku mao nâ, kuwae ɻjinde ikainzi silâ pa via nia. Opopo, ea nde tamâta ara kala ikura tu iveta pâri-tamâta nenzi wurâta ɻine, a? ¹⁷Tamâta rârâ uru soka silâ wa simâ wa situla Maro Kindeni kawa ɻgua, andeta ɻandai ilonzi papa i ɻga; kinzi ilonzi pa mbumbu uru sikai ɻana nenzi wurâta ɻjinde. Kinzi silajenzi tamâta tu Maro Kindeni kawa ɻgua nde kelekele ɻana tapako kâ. Aŋga maka ɻandai katogonzi tamâta ɻjinde ɻga. Maro Kindeni tamwata ipatea maka ku isupwama tu katula i kawa ɻgua. Mine nde maka kakai Kirisi ndamwa ku kamandi Maro Kindeni nao katula ɻgua mao nâ.

Kinzi pâri-tamâta simo ɻgua pâŋa wasaseki ne wurâta tamâta

3 ¹Mana mana, a? Tiambo miki katu naŋa aŋgere ɻgua kaja mine pami ɻana kapandekâna maka warakama kilo, a? Tia ndo. Kinzi pâri-tamâta lajeja pinde ilonzi tu tamâta ɻalajala ma singere ɻgua ɻananzi lâ pepa tini, ɻana itula pwataki pami tu kinzi nde tamâta ara. Aŋga kinzi pinde ilonzi tu miki ma kaŋgere ɻgua ɻananzi lâ pepa tini, ɻana itula pwataki tu miki ilomi ara nâ panzi. Taitu maka ɻandai katogonzi tamâta ɻjinde ɻga.

²ɻana tu miki warakami nde katogo pepa ɻana itula maka kilalama pwataki tu maka nde pâri-tamâta mao. Naŋa asama sondo lâ ilongu tu ɻjinde nde ɻgua mao,aku kinzi tamâta rârâni sikura tu simora nemí kalo-tawana kala sisama maka kilalama pwataki lâ. ³Aku miki kilalami kala ipâŋga nia yo tu miki katogo pepa tonge Kirisi tamwata ingere ku io maka mbauma ilo ɻana kakai kalâ. Andeta Kirisi ɻandai ikai puro wanai ɻineŋga ingere ɻgua ɻjinde lâ mira tonge tini ɻga. Ikai Maro Kindeni Via Tamwata ne Koroani ku ingere ɻgua ɻjinde lâ ilomi kalomi.

⁴Maka ḥandai karuru ḥana kaporu ḥgua ka ja mine ḥga, ḥana tu Kirisi itula pwataki pama tu Maro Kindeni tamwata ipateama ḥana kaveta wurâta ḥine kâ. ⁵Taitu maka ma kapasuka warakama tinima ku kaporu tu, “Maka warakama nâ kakura tu kaveta wurâta ḥine”, ande ma tia. ḥana tu Maro Kindeni simbo nâ ivila maka, kala kaveta wurâta ḥine. ⁶Inani ivila maka, kala maka kapâŋga ḥgua pâŋa wasaseki ne wurâta tamâta. Andeta nema wurâta ḥandai ḥana katula ḥgua tukuja pwataki ḥga; nema wurâta nde ḥana katula pâri ara Koroani Sapâŋa uru itula ḥinde pwataki. ḥana tu ḥgua tukuja uru ionzi tamâta lâ nzâla ḥinde ilâ pa mateja kâ, anga Koroani Sapâŋa uru via wasaseki ilanzi tamâta.

⁷Miki kalomi ḥgere sondo ḥga; nia ndoyo, lâ zo ḥinde Maro Kindeni ingere ḥgua tukuja lâ mira tini ku ilua kinda, ande i tamwata kilala ipâŋga nia yo, itogo sinâla mwasina. Mine nde Mose nao sinala kaika ndo, kala kinzi Isrel ḥgu sikura tu silea pa i nao, ande tia. Andeta muli ḥga sinâla ḥinde nde marumbu lâ. Ayo, ḥgua tukuja uru ionzi tamâta lâ nzâla ḥinde ilâ pa mateja kâ, andeta Maro Kindeni ne sinâla kaika ḥinde nde iyoka tava imâ. ⁸Anja lâ zo ḥana Maro Kindeni io Koroani imâ ilonda ḥana iveta ḥgua pâŋa wasaseki ipâŋga kanaŋo, ande i ne sinâla more-more ḥjalae nde iyoka tava imâ,aku ḥinde ipole ḥgua tukuja ne sinâla ndo lâ. ⁹Mao nâ, ḥgua pâŋa munjâŋa ne ḥgua tukuja nde ikai Maro Kindeni ne pareja-nia imâ panzi tamâta, andeta tukuja ḥinde ipâŋga tava Maro Kindeni ne sinâla ḥjalae. Anja ḥgua pâŋa wasaseki nde iveta nzâla panzi tamâta ḥana simo ilonzi mbâra-mbâra lâ Maro Kindeni nao, aku i ne sinâla more-more ḥjalae iyoka tava ḥgua pâŋa wasaseki ḥinde imâ. ¹⁰Munga kinda ilonda patea tu ḥgua tukuja nde kelekele ara nâ. Andeta kala ḥine pâri ara ipâŋga kelekele ara ku ara ndo, ipole ḥgua tukuja ndo lâ. ¹¹Mao nâ, nia ndoyo ḥgua pâŋa munjâŋa ne ḥgua tukuja nde ipâŋga tava Maro Kindeni ne sinâla ḥjalae. Andeta ḥgua tukuja nde kelekele ḥana nao tia kâ. Anja ḥgua pâŋa wasaseki ne pâri ara ḥinde nde ma nao tia lâ, ande tia; ḥinde ma imo mine ku imo nâ. Mine kala Maro Kindeni ne sinâla more-more ḥjalae nde iyoka kuku pâri ara imâ,aku ipole ḥgua tukuja ne sinâla ndo lâ.

¹²Maka nema kalo-tawana nde ikeno kaika mine. Mine nde maka karuru ḥana katula pâri ara pwataki kâ, ande tia. ¹³Maka ḥandai kaveta itogo Mose munjga iveta ḥga. Nia ndoyo, lâ zo ḥinde i nao sinala yo, ande ikai lalava pinde ku ipono nao. I tini pwâka tu kinzi Isrel ḥgu ma sisama tu sinâla ḥinde nde laiti ḥana marumbu kâ. ¹⁴Andeta Isrel ḥgu ilonzi kalonzi nde pasâsâe lâ, kala zo ḥine kinzi simo mine ku simo ḥai yo. Lâ zo ḥana kinzi sipono ḥgua ḥana ḥgua pâŋa munjâŋa ḥinde, ande Mose ne lalava ndainani nâ ipono ilonzi kalonzi yo. ḥana tu tamâta ea kinzi sipasipa kuku Kirisi, ande Maro Kindeni itikia lalava ḥinde piti lâ kinzi ḥinde nâ ilonzi kalonzi. ¹⁵Mao nâ, lâ zo ndia kinzi Isrel tamâta

sipono Mose ne ŋqua tukuŋa, ande lalava ŋinde ipono ilonzi kalonzi ikeno mo ɣai yo. ¹⁶ Andeta lâ zo ɣana tamâta tonge ipalele ilo kalo ku io ne kalo-tawana ilâ pa Maro Ʉjalaе, ande lâ zoni ndaina nâ Maro Kindeni itikia lalava ŋinde piti lâ tamâta ŋinde ilo kalo. ¹⁷ Maro Ʉjalaе nde imo taitu kuku Koroani. Ambo Maro Ʉjalaе ne Koroani imo tamâta tonge ilo, ande sâ tonge ikura tu ipono tamâta ŋinde nao, ande tia. ¹⁸ Aku mine nâ, kelekele tonge ikura tu ipono kinda kalo-tawana tamâta naonda, ande tia. Mine kala Maro Ʉjalaе ne sinâla Ʉjalaе imâ pa kinda, aku kinda tapâŋga tatogo ndungu ɣana ipane sinâla ŋinde ilâ isinalanzi tamâta pinde. Sinâla ŋinde iyoka pa Maro Ʉjalaе, ina Koroani, kala imâ pa kinda. Aku sinâla ndainani nâ ma ilele kinda kilalânda lee, tapâŋga tatogo Maro Ʉjatae tamwata mine.

Kinzi pâri-tamâta nde sitogo kulo mwasina

4 ¹ Maro Kindeni nde kalo-sukâna warika, aku ɣana duvi ŋinde kâ i wurâta ɣine ilua maka ɣana katula pâri ara kâ. Mine nde lâ zo ndia malia ipâŋga pama, ande nema kalo-tawana ikeno kaika nâ.

² Mao nâ, maka kapu mulima ndo pa vetâŋa sakamao kie-kie rârâni kinzi tamâta uru sipavea ku siveta ŋinde. Maka kakai lajeja panzi tamâta tia ndo, aku maka kalele Maro Kindeni kawa ŋqua ipâŋga kie tonge tia ndo. Maka uru katula ŋqua mao nâ ipâŋga nia yo. Mine nde kinzi tamâta sisama maka kilalama pwataki tu maka kaveta wurâta sondô ndo lâ Maro Kindeni nao.

³ Mao nâ, kelekele tonge ipono tamâta pinde ilonzi kalonzi, kala sisama pâri ara maka uru katula ɣine duvi pwataki, ande tia. Andeta kinzi ŋinde nde tamâtani ndaina kala soka nzâla ŋinde ilâ pa yââ Ʉjalaе ne mbââ. Kinzi ŋinde nâ sizizâla ɣana pâri ara duvi kâ. ⁴ Kinzi kalonzi tawana tia, ɣana tu Sadana, ina tâno ɣine ne maro lajeja sakamao, ande ipono ilonzi kalonzi marumbu lâ. Mine nde pâri ara ɣana Kirisi kâ ne sinâla isinala ilonzi kalonzi, ande tia. Kirisi ina itula Maro Kindeni kilala ara ŋinde pwataki. ⁵ Miki kalopo ɣga; maka ɣandai uru katula ŋqua ɣana warakama nema vetâŋa ɣga. Ʉjua maka uru katula pwataki ŋinde nde mine; Yesu Kirisi i nde Maro Ʉjalaе, aku maka kapaiipa kuku i lâ kala kamo miki nemi wurâta tamâta. ⁶ Nia ndoyo Maro Kindeni iporo itu kaika pa sinâla tu, “Sinâla ipâŋga lâ nia kondoma!”,aku sinâla ipâŋga lâ. Aku inani kala iveta ne sinâla ipane maka iloma kaloma lâ. Mine nde maka kasama Maro Kindeni kilala pwataki lâ, ɣana tu i kilala ŋinde ipâŋga nia yo lâ Yesu Kirisi tini.

⁷ Opopo, pâri ara ŋinde nde kelekele ara ndo! Andeta Maro Kindeni io pâri ara ŋinde imâ pa maka tamâta kaa nâ ɣana katula pwataki kâ. Ʉjinde itogo Maro Kindeni ikai kelekele tonge kulu Ʉjalaе tina, ku izeze lâ kulo kaa nâ ilo. Mine nde kinzi tamâta sikura tu sisama mine; walo kaika

jiné kala uru ipângá nia yo lâ maka nema wurâta tini, ande njinde njandai maka nema walo ñga. Ñjine nde Maro Kindeni tamwata ne walo kaika.

⁸ Malia kie-kie uru ipângá pa maka ikura nia ndoni, andeta malia njinde njandai ipu maka ndue ndo ñga. Ikura zo rârâ maka iloma kura tia, andeta maka njandai kapile nema kalo-tawana ñga. ⁹ Tamâta rârâ siveta kenzi sakamao pa maka, andeta Maro Kindeni njandai ipile maka ñga. Zo pinde kinzi sipu maka pâta lâ, andeta kinzi njandai sipolema ñga. ¹⁰ Ikura zo rârâni maka kasama tu kinzi kazâja tamâta situ sipu maka pâta kamâte, itogo munja sipu Yesu pâta imâte mine. Andeta maka kamo viama kamo ñjai yo, aku njinde itula pwataki tu Yesu kala imo via mine nâ. ¹¹ Maka kapaipa kuku Yesu lâ. Mine nde ikura zo rârâni maka kamo viama yo, kinzi kazâja tamâta situ sipu maka pâta kamâte. Andeta tia. Mine nde maka karaema kaa jnje itula pwataki tu Yesu kala imo via mine nâ. ¹² Mine nde mateja ikai wurâta ñjana izavaru maka, aŋga via nde ikai wurâta ñjana ivila miki.

¹³ Ñgua ikeno lâ wângija paneâna kâ ne pepa tini mine tu, "Naŋa kalonju tawana Maro Kindeni; mine nde aporo atula ñgua pwataki lâ." Aku kalo-tawana kie taituni mine kala ikeno pa maka tona. Mine nde maka kala mine nâ kaloma tawana ku katula ñgua pwataki, ¹⁴ ñjana tu Maro Kindeni ipaŋo Maro ñjalae Yesu imandi sânda imo via kilo, aku maka kasama tu inani ma ipaŋo maka mine nâ, ku ma ikai maka wa miki wa talâ kuku Yesu tamandi Maro Kindeni nao. ¹⁵ Naŋa asama tu malia kie-kie kala ipângá pa maka njinde nde ñjana ivila miki kâ. Mine nde muli ñga Maro Kindeni ne wisi-wisi ma ilâ lee ipângá panzi tamâta pinde rârâ tona, kala kinzi njinde rârâni ma kalonzi tawana ku ma kawanzi ndange ñjalaе pa Maro Kindeni sipanea i.

Kinzi pâri-tamâta nenzi kalo-tawana nde ikeno kaika lâ

¹⁶ Ñjana duvi njinde kâ maka njandai iloma malia kala kapile nema wurâta ñga. Mao nâ, karaema jnje nde ilâ ñjana nao tia kâ, aŋga iloma nde uru ikai walo wasaseki ikura zo zo. ¹⁷ Nanenjgu ñgua njinde nde duvi mine; malia kie-kie uru ipângá pa maka, andeta njinde nde kelekele kiri-mwata nâ, aku ma ikeno ikura zo mbwana-mbwana nâ. Ambo maka ma kamandi kaika ñjana kakale malia njinde kâ, ande muli ñga maka ma kamo ara kuku Maro Kindeni ku kamo nâ. Maka ma kamo ara ndo, aku njinde ma ipole tâno jnje ne malia rârâni ndo lâ. ¹⁸ Mine nde maka njandai kalea ilâ pa tâno ne kelekele njinde kinda tamora lâ matânda ñga. Maka kalea kaika ilâ pa samba ne kelekele njinde kinda takura tu tamora lâ matânda tia. Ñjana tu kelekele uru tamora lâ matânda njinde ma ikeno zo mbwana-mbwana nâ, aŋga kelekele arara takura tu tamora lâ matânda tia njinde, ande ma ikeno mine ku imo nâ.

5 ¹ Ñjana tu maka kasama jnje: kinda karaenda njine nde itogo pâla uru tamo ilo mwasina. Ambo luma jnje ma sapirâna lâ, ande

Maro Kindeni tamwata ma muli luma toŋge ilua kinda ŋana tamo ilo. Andeta ŋinde ŋandai luma toŋge tamâta siveta lâ mbalaunzi ŋga; luma ŋinde ikeno samba ilo, aku ma ikeno mine ku imo nâ. ²Kala zo ŋine kinda tamo pâla ŋine ilo, aku tamo tata nâ. Mine nde maka iloma ndo tu Maro Kindeni ma ikai nema luma ŋinde ikeno samba ilo, aku ma isawa lâ tinima itogo pasawaja mine. ³Ŋana tu lâ zo luma wasaseki ŋinde ma itura kinda lâ, ande kinda ma tamo tininda kaa nâ tia. ⁴Lâ zo ŋine kinda tamo yo lâ tâno ŋine ne pâla ilo, aku ilonda malia kala tamo tata nâ. Taitu maka ŋandai iloma tu ma kapile karaema singa ŋine ŋga. Maka iloma ndo tu Maro Kindeni ma isawa karae wasaseki ŋinde itura maka itogo pasawaja mwasina. Ŋinenja via mao ŋinde ma ipanjando karaema kaa ŋine ndo lâ. ⁵Maro Kindeni tamwata ipatea tu ma iveta vetâŋjani ndaina pa kinda, kala ina iveta maka kaluku lâ ŋana kakai luma wasaseki ŋinde. Aku ina io ne Koroani imâ imo kinda ilonda. Mine nde maka kasama tu i ma muli iveta vetâŋja arara kie-kie pa kinda tonâ.

⁶Maka uru kaloma ŋgere ŋana i ne vetâŋja arara ŋinde kâ, aku ŋinde ipu tini kaika pa iloma kaloma kala kamandi kaika ikura zo zo. Maka kasama tu lâ zo kinda tamo yo lâ karaenda ŋine ilo, ande kinda tamo Maro ŋhalae tini laiti, nde tia. ⁷Kala zo ŋine kinda takura tu tamora i nao tia, taitu maka nema kalo-tawana ikeno pa i nâ. ⁸Maka kaloma tawana i kaika lâ, aku kasama tu ambo maka ma kapile karaema ŋine ku kalâ kamo Maro ŋhalae tini laiti, ande ŋinde ma ara ndo. ⁹Ambo maka ma kamo karaema ŋine ilo tâku kamo samba lawea tâku, ande maka iloma ndo pa kelekele taitu ŋine nâ; maka iloma ndo tu kapaveta kuku vetâŋja ndia Maro ŋhalae ilo papa ŋinde. ¹⁰Ŋana tu Maro Kindeni ne pateâŋja ikeno tu kinda rârâni ma muli tamandi lâ ŋgua-samâŋa tamwata Kirisi ne ŋgua nia. Aku i ma kulu ilua kinda taitu-taitu, ikura wurâta ndia rârâni munga taveta lâ zo ŋana kinda tamo karaenda ŋine ilo yo. Ambo kinda munja taveta wurâta ara, ande i ma itu ŋana ŋinde kâ. Ambo kinda taveta wurâta ara tia, ande i ma ipare nia pa kinda ŋana ŋinde kâ.

Paulo ne wurâta nde ŋana igagatinzi ŋana sipâŋga ilonzi kalonzi taitu kuku Maro Kindeni kilo

¹¹ Maka uru kamege ŋana Maro ŋhalae kâ ku kamo i kalo. Mine nde maka kakai wurâta ŋana kasowe tamâta ilonzi kalonzi. Maro Kindeni isama nema ilo-kalo wa vetâŋja rârâni marumbu lâ,aku naŋa iloŋgu tu miki kala ma kasama maka kilalama sondo mine nâ. ¹²Naŋa ŋandai aporo ŋgua mine pami ŋana kapandekâna maka warakama kilalama sondo, ŋana miki ma kandekana maka. Ŋinenja lâ zo ndia tamâta pinde sindekananzi tamâta pinde ŋana nenzi vetâŋja ikeno pa nia yo nâ, ande miki ma kakura tu kaporø ŋgua sondo nâ tauulo panzi ŋana maka kâ. ¹³Ambo tamâta pinde situ maka nde

tamâta kapa nâ, ande maka ma kaloma loko ñana ñinde kâ nde tia, ñana tu maka kaloma tawana Maro Kindeni kala kaveta wurâta ñine. Ambo kinzi pinde situ maka nema ilo-kalo nde ara nâ, ande ñinde nde ñana ivila miki kâ. ¹⁴Maka kaloma tawana tu Kirisi simbo nâ ikai kinda rârâni niânda ku imâte, aku ñinde itogo kinda rârâni tamâta kuku i. Mine nde Kirisi ne tini-mwasa ñinde ikai poe pa nema vetâna rârâni. ¹⁵Kirisi imâte ñana ivila kinda rârâni. I ilo tu kinda kala tamo viânda ñine ma tapile mâsi ñana tapono muli pa warakânda nâ nenda pateâna, aku ma tapaveta kuku mâsi ñana tapono muli pa i ne pateâna nâ, ñana tu inani imâte ñana ivila kinda kâ, ñinejga Maro Kindeni ipaño i imo via kilo.

¹⁶Mine nde nanayoni, lâ zo ñinde nema kalo-tawana ipânga mine, ande maka kapile mâsi ñana kalea pa tinima pinde nenzi vetâna ikura tâno ñine ne ilo-kalo nâ. Mao nâ, munja maka kapono muli pa tâno ñine ne ilo-kalo nâ ku kalea pa Kirisi ne vetâna, andeta maka kapile nema mâsi ñinde marumbu lâ. ¹⁷Mine nde miki kalonj ñga; ambo tamâta tonge ipasipa kuku Kirisi, ande Maro Kindeni iveta i ipânga tamâta wasaseki ndo. I ne ilo-kalo siŋga wa vetâna siŋga rârâni nde marumbu ndo lâ,aku ipaveta kuku ilo-kalo wa vetâna wasaseki nâ. ¹⁸Maro Kindeni tamwata iveta mine pa kinda. Munja kinda tamo i ne kazâna tamâta, andeta Kirisi ne mateja ikai nzâla piti pa Maro Kindeni tu ilele kinda tapânga i ninambwe wukale. Kala ñine i wurâta ilua maka ñana katula pâri ara ñinde pwataki panzi tamâta pinde, ñana kinzi kala ma sikura tu sipânga i ninambwe wukale tona. ¹⁹Maka uru katula ñgua mine; Maro Kindeni isupwa Yesu imâ ñana iveta nzâla panzi tamâta rârâni ñana ma sikura tu sipânga i ninambwe wukale. Aku kinzi ea kalonzi tawana i, ande Maro Kindeni ma kalo ñgere kilo ñana nenzi kiesaka kâ, ande tia. Aku ina wurâta ilua maka pâri-tamâta ñana kalâ katula ñgua ndainani nâ panzi tamâta pinde, ñana kinzi kala ma sikura tu sipânga i ninambwe wukale tona. ²⁰Mine nde maka kakai Kirisi ndamwa ku katula i ne ñgua pwataki. Ñinde itogo Maro Kindeni tamwata isarâwa panzi tamâta lâ maka kawama. Maka kakai Kirisi kawa ku kano kaika pami tu miki ma kasâu pa Maro Kindeni tu ilele ilomi kalomi, ñana miki ma kapile mâsi ñana kamo Maro Kindeni ne kazâna tamâta, ku kapânga i ninambwe wukale. ²¹Kirisi iveta kiesaka tonge tia ndo; andeta Maro Kindeni ilo tu ma ivila kinda, kala io nenda kiesaka rârâni kâki Kirisi kulu. I ne vetâna ñinde nde duvi mine; i ilo tu kinda ma tapasipa kuku Kirisi, ñana i ma io tamwata ne ara ndoni kâki kulunda ku iveta kinda tapânga tamo ilonda mbâra-mbâra ndo lâ i nao.

Kinzi pâri-tamâta sikai malia rârâ ñana nenzi wurâta kâ

6 ¹Maka kaveta wurâta kuku Maro Kindeni. Mine nde maka kano kaika pami tu miki ma kaveta Maro Kindeni ne wisi-wisi miki munja kakai ñinde tu ilâ kaa nâ ndimo.

²Ngana tu Maro Kindeni kawa ngua ikeno lâ pepa tini mine tu,

“Nanayoni naŋa warakâŋgu apatea zo ḥana ma aveta keŋgu ara
pami ku ayaautemi piti lâ kazâŋa ilo. Naŋa amo lee ḥinenge
zo ḥinde ipâŋga lâ, aku lâ zoni ndaina naŋa apalojo pa nemi
sarawâŋa kala avilami lâ.”

Ayo, kala ḥine naŋa apaimi tu zoni ḥaina nâ nde Maro Kindeni ne zo
ḥana iveta kie ara pami! Zoni ḥaina nâ nde i ne zo ḥana iyautemi piti kâ!

³Maka tinima pwâka tu tamâta toŋge ma ilelea maka pâri-tamâta ḥana
nema wurâta kâ. Mine nde maka uru kaŋgenge ḥana mâsi ndia rârâni
uru iveta tamâta nenzi kalo-tawana tu imbe kâ. ⁴Andeta maka iloma tu
nema vetâŋa rârâni ma itula pwataki tu maka kamo Maro Kindeni ne
wurâta tamâta. Mine nde lâ zo ndia malia ḥalanjala kie-kie itu ipâŋga
pama ḥana itawa maka ndue kâ, ande maka uru kamandi kaika ku kamo
nâ. ⁵Zo pinde kinzi kazâŋa tamâta sipu maka pâta, aŋga zo pinde sioma
kamo luma sakamao ilo, aŋga zo pinde ḥgu ḥalae simandi siŋge maka
ku siyoroa maka sakamao ndo. Maka uru kamakâsa ḥalae, kala kakeno
mâsa-kulânda tia ndo. Aku putole uru ipuma pâta tona. ⁶Maka nema ilo-
kalo tava nema vetâŋa rârâni nde mbâra-mbâra ndo, aku kapaveta kuku
ilo-kalo ara nâ. Maka uru wisima nâna walele tia, aku uru kaveta kema
ara nâ panzi tinima pinde. Koroani Sapâŋa nde imo kuma, aku iloma
ndo ikeno mao nâ panzi tamâta rârâni. ⁷Maka uru katula ngua mao
kanajo, aku Maro Kindeni ne walo kaika nde ikeno pama. Maka nema
vetâŋa arara nde itogo nema ua wa maramuŋa mwasiina, aku ḥinde ikeno
mbauma pa wia kâ ilo wa mbauma pa ḥâsi kâ ilo wa. ⁸Tamâta pinde uru
sisuka maka ḥama kâki, aŋga pinde nde sitawa ḥama ndue. Tamâta pinde
uru sivaligi maka, aŋga pinde nde sipaneama. Kinzi pinde situ maka nde
laŋeja tamwatama. Andeta tia; maka uru kaporo ngua mao nâ. ⁹Tamâta
pinde situ maka nde tamâta kaa nâ, andeta maka kilalama nde ipâŋga
nia yo lâ. Maka katogo tamâta i ne zo laiti ḥana imâte kâ, andeta kamo
viama kamo ḥai yo. Maka kakai nâna ḥalae, andeta ḥandai kamâte ḥga.
¹⁰Zo pinde maka kaloma sukâŋa ḥalae tina, andeta maka uru kamo
kandeka nâ ikura zo zo. Maka kamo katogonzi sugarai tamwatanzi mine,
andeta maka uru kelekele ara ndo kalanzi tinima pinde. Maka nema
kelekele toŋge keno pama tia, andeta mao nâ, kelekele ndoni nde keno
pama marumbu lâ.

¹¹Miki Korin ḥgu, maka kaporo ngua pwataki ipâŋga nia yo pami lâ.
Maka iloma nde ikeno pami, aku ḥinde miki kasama lâ. ¹²Maka ḥandai
kasilikana iloma ḥana miki ḥga; maka iloma nde ikeno pami. Aŋga miki
warakami nde kasilikana ilomi ḥana maka kâ. ¹³Kala ḥine naŋa aporo
ngua pami itogo tamâta uru iporo pa natu mine; miki ma kaveta vetâŋa
kie taituni itogo maka kaveta pa miki mine, aku ma kao ilomi nde imâ pa
maka.

Kinda tamo Maro Kindeni ne luma sapâŋa

¹⁴ Tamâta pinde ɻandai kalonzi tawana Kirisi ɻga. Miki ma kapasipa lâ taitu kunzi tamâta ɻinde ndimo. Mana mana, a? Tiambo vetâŋa ara ikura tu ipasipa kuku vetâŋa sakamao, a? Tiambo sinâla ikura tu ilâ imo taitu kuku kondoma, a? ¹⁵ Tiambo Kirisi ikura tu ilâ imo taitu kuku Sadana, a? Tiambo kalo-tawana tamâta nenzi ilo-kalo nde irerege kuku tinikoa nenzi ilo-kalo, a? ¹⁶ Tiambo Maro Kindeni ne luma sapâŋa ikura tu ipaseŋge kuku kinzi maro laŋeŋa nenzi luma, a? Tia ndo kanaŋo! ɻana tu kinda warakânda tamo Maro Kindeni Via Tamwata ne luma sapâŋa. Maro Kindeni kawa ɻgua ikeno lâ pepa tini mine tu,

“Naŋa warakâŋgu ma amo kunzi wa ayoka ɻgininzi wa. Naŋa ma amo kinzi nenzi Maro ɻalae Kindeni, aku kinzi kala ma simo naneŋgu ɻgu.”

¹⁷ “Mine kala Maro ɻalae ipainzi ne tamâta tu, ‘Miki ma kapilenzi tinikoa ɻgu simo, aku ma tinimi piti ndo ɻananzi. Ambo miki ma kapu mulimi pa kelekele muso rârâni, ande naŋa ma ilongu ara nâ akaimi kamâ pa warakâŋgu.’”

¹⁸ “Aku naŋa ma amo miki Tamami, ku miki kala ma kamo naŋa natuŋgu wukale mine nâ.’ Maro ɻalae Walo Tamwata iporo ɻgua jine.”

7 ¹ Niŋgu-nambwe wukale, nanayoni Maro Kindeni ipa ɻgua tu ma iveta kie mine pa kinda. Mine nde ara ɻana kinda ma tasoki kelekele ndia rârâni uru iveta muso pa ilonda wa karaenda wa ɻinde piti, ɻana ma tamo ilonda mbâra-mbâra ndo lâ Maro Kindeni nao. Aku ara ɻana kinda ma tamege ndo ɻana i kâ, ku tapaveta kuku vetâŋa arara rârâni i ilo papa ɻinde ikura zo zo.

Paulo indeka ɻalae, ɻana tu kinzi Korin ɻgu sipalele ilonzi kalonzi lâ

² Miki ma kao ilomi ndo imâ pa maka, ɻana tu maka ɻandai kaveta vetâŋa soki pa tamâta tonge ɻga. Maka ɻandai kayaula tamâta tonge ne kalo-tawana ɻga,aku ɻandai kalaŋe tamâta tonge ku kakai ne kelekele saŋe ɻga. ³ Naŋa ɻandai aporo ɻgua kaŋa mine ɻana ambitami ɻga. Naŋa munja nâ apaimi tu maka iloma ndo keno pami. Mine nde ikura zo rârâni kinda tamo viânda yo, ande sâ tonge ma ikura tu ipono nema tini-mwasa ɻinde nao, ande ma tia. Aku mine nâ, mateŋa kala ma ikura tu ikai nema tini-mwasa ɻinde piti ɻanami, ande tia. ⁴ Naŋa aruru ɻana aporo ɻgua ipâŋga nia yo pami, ande tia. Mine nde apaimi tu naŋa andeka ɻalae tina ɻanami. Mao nâ, malia kie-kie rârâ nde ipâŋga pama lâ, andeta naŋa ilongu ara nâ. Ndekâŋa nde ipipi lâ ilongu kalongu ikura zo zo.

⁵ Naneŋgu ndekâŋa ɻinde nde duvi mine; munja, lâ zo ɻinde maka kalâ kapâŋga Masedonia tâno, ande malia kie-kie ipâŋga pama ikura

zo rârâni, kala kakeno ara tia ndo. Kinzi tamâta simo ɻinde nde sipawa ɻgua ɻalae kuku maka, aku iloma putuka tava. ⁶ Andeta Maro Kindeni uru ipu tini kaika panzi tamâta ea simo tava ilonzi malia. Mine nde inani io ninda-nambwe Titi imâ ipânga pama, aku ɻinde ipu tini kaika pa iloma kaloma. ⁷ Andeta i ɻandai ipu tini kaika pa iloma kaloma lâ nzâla taitu ɻinde nâ. Titi itapâri pama tu lâ zo ɻinde i imo kumi, ande miki kapu tini kaika pa i ilo kalo, aku i ne ɻgua ɻinde kala ipu tini kaika pa iloma kaloma tona. Itapâri tu miki ilomi ndo tu kamora naŋa kilo. Ipaima tu miki kalomi sukâŋa ɻana naŋa kâ, ku ilomi tu kapaveta kuku nanerŋu ɻgua. Mine nde naŋa andeka ɻalae tina.

⁸ Naŋa asama tu pepa ɻinde muŋga aŋgere ku ao imâ pamî, ande pepa ɻinde iveta ilomi malia. Taitu naŋa kalongu sukâŋa ɻalae konja ɻana ɻinde kâ, ande tia. Mao nâ, naŋa akura tu kalongu sukâŋa, ɻana tu pepa ɻinde iveta ilomi malia ikura zo mbwana-mbwana nâ. ⁹ Kala ɻine naŋa amo andeka nâ. Taitu naŋa ɻandai andeka ɻana nemî kalo-lokoni ɻinde ɻga. Naŋa andeka ɻana tu malia ɻinde iveta miki kapalele ilomi kalomi. Maro Kindeni tamwata ipatea tu miki ma ilomi malia mine. Mine nde maka kasama tu nema ɻgua ɻinde ɻandai iyaula miki ɻga. ¹⁰ Ambo Maro Kindeni ipatea tu tamâta tonge ma ilo malia, ande kinda ma kalonda sukâŋa ɻana tamâta ɻinde kâ tia, ɻana tu malia ɻinde ma iveta i ipalele ilo kalo, ɻineŋga Maro Kindeni ma ikai i piti lâ kondoma ilo. Anja zo pinde tâno ɻine ne vetâŋa nâ iveta tamâta pinde ilonzi malia,aku malia ɻinde ikura tu ipunzi tamâta ɻinde ndue ndo kala simâte. Mine nde kinda ma kalonda sukâŋa ɻalae ɻananzi tamâta ɻinde. ¹¹ Miki kalomi ɻgere sondo ɻga; Maro Kindeni ipatea tu miki ma ilomi malia,aku ɻinde ivilami ɻalae tina. ɻinde igagatimi ɻana kapalele ilomi kalomi, kala miki kamandi ɻana kaveta vetâŋa sondo. Malia ɻinde igagatimi ɻana wisimi nâna pa tamâta ɻinde muŋga iveta kiesaka, ku igagatimi ɻana karuru ɻana Maro Kindeni kâ tona. Malia ɻinde igagatimi ɻana kamo taitu kuku naŋa kilo, ku igagatimi ɻana kapaveta kuku vetâŋa sondo ku katu ɻana tamâta ɻinde ne vetâŋa sakamao kâ. Aku nemî vetâŋa ɻinde rârâni itula pwataki tu miki katu tamâta ɻinde sondo lâ, kala nemî soki tonge ikeno pamî ɻana ɻinde kâ, ande tia. ¹² Mao nâ, muŋga naŋa ao pepa ɻinde imâ pamî, andeta naŋa ɻandai kalongu ɻgere ɻana tamâta ɻinde ne vetâŋa soki kala aŋgere ɻgua ɻinde pamî ɻga. Aku naŋa ɻandai kalongu ɻgere ɻana tamâta ɻinde ikai malia ɻana vetâŋa soki ɻinde ɻga. Naŋa aŋgere ɻgua ɻinde pamî ɻana duvi ɻine; naŋa atu miki ma kasama sondo tu lâ Maro Kindeni nao, ande miki ilomi ndo ikeno pa maka. ¹³ Maro Kindeni ipu tini kaika pa maka iloma kaloma ɻana nemî vetâŋa rârâni ɻinde kâ.

Andeta ɻinde nâ tia; maka kamora tu Titi nde ilo ndeka nâ,aku ɻinde kala iveta nema ndekâŋa ipânga ɻalae tina. Titi itapâri tu miki kazavaru i ne kalo-lokoni rârâni piti lâ, kala i wisi puu ndue lâ. ¹⁴ Muŋga naŋa

andekanami lâ Titi nao, aku naşa ɳandai akai majeti ɳana nanenju ɳgua ɳinde ɳga. Maka uru katula ɳgua mao nâ pami, aku ɳgua maka munja kaporø pa Titi ɳanami ɳinde kala ipâr̄ga mao kanaþo tonø.

¹⁵ Muñga, lâ zo ɳinde Titi imâ ipâr̄ga pami, ande miki karuru ku ilomi rârâ. Miki kakai i imo kumi, aku miki rârâni kandeka ɳana kaloojø i kawa ɳgua. Kala zo ɳine Titi kalo ɳgere kilo ɳana nemi vetâna ɳinde kâ, kala i ilo ndo ikeno pami. ¹⁶ Kala ɳine naşa asama tu miki ma kaveta ikura nanenju ɳgua mine. Mine nde naşa iloñgu ndeka nâ.

**Kinzi Korin ɳgu sigona mbumbu ɳana sivilanzi
ninzi-nambwe simo Judia tâno**

8 ¹Niñgu-nambwe wukale, kala ɳine maka katu katapâri pami ɳana Maro Kindeni ne wisi-wisi ɳinde munja ilâ panzi kalo-tawana tamâta simo Masedonia tâno.

²I ne wisi-wisi ɳinde ipâr̄ga kanaþo mine; munjani, malia ɳalae tina nde imâ ipâr̄ga panzi, aku malia ɳinde ikai samâna ɳalae pa nenzi kalo-tawana. Andeta kinzi simo sindeka nâ ikura zo rârâni. Mao nâ, kinzi simo sugorai ndo, taitu kinzi ilonzi ɳana ninzi-nambwe kalo-tawana tamâta pinde, aku ilonzi gagatinzi ɳana sigona mbumbu rârâ tu ma sivilanzi ninzi-nambwe ɳinde kâ. ³Naja aporo tu kinzi sigona mbumbu lee nenzi mbumbu rârâni marumbu lâ. ɳineñga silâ siroto mbumbu pinde kilo ɳana sisukanzi ninzi-nambwe kâ. Aku tamâta tonge ɳandai iporo kaika panzi tu ma siveta mine ɳga; kinzi warakanzi nâ ilonzi patea tu ma siveta mine, ⁴kala sino kaika pa maka tu ma kaveta kema ara panzi ku kasâu panzi ɳana silâ taitu kunzi ɳgu pinde ɳana sisukanzi Maro Kindeni ne tamâta simo Judia tâno. ⁵Maka iloma patea tu kinzi ma siveta vetâna taitu ɳinde nâ. Andeta tia; nenzi vetâna ipâr̄ga ara ndo, ɳana tu kinzi sipauwo warakanzi simo Maro ɳalae kalo muñga lâ, ɳineñga sipauwo warakanzi simo maka kaloma tonø, ikura Maro Kindeni ne pateâna mine. ⁶Mine nde maka kalâ pa Titi, ina nia ndoyo ipajo ilomi kalomi ɳana kagona mbumbu tu kasukanzi kâ, aku maka kano Titi tu ma ivilami ɳana kaveta wisi-wisi ne wurâta ɳinde lee marumbu ndo lâ. ⁷Nanenju morâna tu miki uru kamunga panzi ɳgu rârâni ɳana kapono muli pa vetâna arara kâ. Miki nemi kalo-tawana nde ipâr̄ga ara ndo, tava nemi ɳgua puroña wa, nemi ilo-kalo wa, nemi mâsi ɳana kamandi kaika kaveta wurâta wa, nemi mâsi ɳana kao ilomi ndo imâ pa maka wa. Mine nde naşa iloñgu tu miki ma kaveta vetâna kie taituni nâ, aku kamunga panzi ɳgu rârâni ɳana kaveta wisi-wisi ne wurâta ɳinde ɳana kagona mbumbu kâ tonø.

⁸Nanenju ɳgua ɳine ɳandai ɳgua tukuña kaika ɳga. Taitu naşa iloñgu tu asama mine; tiambo miki ilomi ikeno mao panzi tinimi pinde, tiya? Mine nde naşa atapâri pami ɳana Masedonia ɳgu nenzi vetâna ara ɳinde kâ. ⁹Miki kasama nenda Maro ɳalae Yesu Kirisi ne wisi-wisi kilala

pwataki lâ. Nia ndoyo i imo kuku Maro Kindeni, kala imo itogo mbaliña warika mine. Andeta ipalele ipâŋga itogo sugarai tamâta mine, ɣana ivila miki kâ. Aku i ne vetâŋa ɣinde ikai nzâla piti pamî ɣana miki kala ma kakura tu kakai samba ne kelekele arara ɣinde.

¹⁰Kala ɣine naja atu atula nanerŋgu ilo-kalo pwataki pamî ɣana wurâta ɣinde ɣana kagona mbumbu kâ. Naja aveta mine ɣana asukami tu kapaveta kuku vetâŋa sondo ndo. Lâ mbwera muŋgâŋa, miki kamunga panzi ɣgu rârâni ɣana kapajo wurâta ɣinde imandi. Andeta ɣinde nâ tia; nia ndoyo miki kamunga panzi ɣgu rârâni ɣana ilomi pa wurâta ɣinde kâ tona. ¹¹Mine nde kamandi sânda, aku kaveta wurâta ɣinde marumbu tâ! Nia ndoyo, lâ zo ɣinde ilomi gagatimi ɣana kagona mbumbu kâ, ande miki kapasusu nâ ɣana kapajo wurâta ɣinde imandi. Mine nde ara ɣana miki ma kapasusua warakami kilo ɣana kaveta wurâta ɣinde marumbu kâ, ikura mbumbu ɣapia ikeno pamî mine. ¹²Ambo miki ma ilomi ara ɣana kasukanzi kalo-tawana tamâta simo Judia tâno, kala kagona mbumbu ku kao ilâ panzi, ande Maro Kindeni kala ma ilo ara ɣana nemi vetâŋa ɣinde kâ. Ambo nemi mbumbu rârâ ikeno pamî tia, kala mbumbu tini nâ kalanzi, ande i ma ilo ara ɣana ɣinde kâ tona.

¹³Naja ɣandai iloŋgu tu miki ma kapile nemi kelekele rârâni ku kamo sugarai ɣana kasukanzi tinimi pinde tu simo ara. Andeta naja iloŋgu tu kinda kalo-tawana tamâta rârâni ma tavilanzi ninda-nambwe, ɣana kinda rârâni ma tamo rege-rege. ¹⁴Taitu kala zo ɣine mbaliña rârâ ikeno pamî, kala miki kakura tu kelekele pinde kalanzi sugarai tamâta. Mine nde ara ɣana miki ma kaveta mine. Aku muli, ambo nemi mbaliña marumbu kala kamo sugarai tâ, ambo kinzi nenzi kelekele ikeno panzi, ande kinzi kala ma sikura tu sisuka miki mine nâ. Mine nde miki wa kinzi wa ma kaveta vetâŋa kie taituni, kala miki rârâni ma kamo ara nâ. ¹⁵Vetâŋa ɣinde iyoke Maro Kindeni kawa ɣgua ikeno lâ pepa tini mine tu,

“Tamâta pinde sigona kapwanzi rârâ, andeta kâpwa ɣinde ɣandai ipolenzi ɣga. Aŋga pinde nde sigona kapwanzi tini mwata nâ, andeta ɣinde ikuranzi.”

Paulo ionzi tamâta ɣato silâ pa Korin lawea

¹⁶Naŋa kawâŋgu ndaŋge pa Maro Kindeni, ɣana tu i igagati Titi ilo, kala Titi ilo ɣalae tu ivila miki. Aku maka kala iloma ikeno mine nâ. ¹⁷Kala ɣine maka kano Titi tu ma itaulo imâ pa miki kilo, aku isâu walele nâ. Mao nâ, i ilo ara ndo ɣana ivilami. Mine nde nanayoni i tamwata ilo patea tu ma imâ ikalelemi kilo. ¹⁸Aku maka kao ninda-nambwe tonge kala iyoka kuku Titi imâ pamî. Kinzi kalo-tawana tamâta ɣgu rârâni uru situ ninda-nambwe ɣinde parina tu i nde tamâta ara ɣana itula pâri ara kâ. ¹⁹Andeta ɣinde nâ tia; kinzi kalo-tawana tamâta ɣgu simo

Masedonia tâno nde sipatea tamâtani ndaina tu ma iyoka kuma ɣana kakai mbumbu ɻinde kalâ pa Judia tâno. Maka iloma tu wurâta ɻinde ma igagatinzi tamâta tu sipanea Maro Ʉjalae tamwata ɣa sisuka kâki. Aku iloma tu wurâta ɻinde ma itula pwataki tu maka iloma ara nâ ɣana kavilanzi ninda-nambwe.²⁰ Maka tinima pwâka tu tamâta tonje ma ileleama ɣana nema mâsi ɣana kakatona mbumbu rârâ ɻinde kâ. Mine nde maka kaloma ɣgere sondo munga lâ ɣga, ɣineŋga kapatea nzâla ɣana kakai mbumbu ɻinde ku kalâ kalanzi ɣgu simo Jerusalem.²¹ Maka iloma tu nema vetâna rârâni ma ipâŋga ara ndo lâ Maro Ʉjalae nao wa tamâta naonzi wa.

²² Aku maka kala kao ninda-nambwe tonje kilo tu ma iyoka kunzi Titi kuku ninda-nambwe ɻinde rua simâ pamî. Maka kakai samâja pa tamâta ɻinde mbwanima rârâ lâ, aku kasama tu i ilo ara ɣana iveta wurâta kie-kie. Kala ɣine isama tu miki ma kaveta vetâna sondo nâ. Mine nde i ilo ara ndo ɣana iveta wurâta ɣine kâ.²³ Miki kasama tu Titi nde naŋa nawalâŋgu, aku maka rua nema wurâta nde ɣana kavila miki kâ. Aŋga ninda-nambwe rua ɻinde nde simo kuleŋa tamâta, kala sikai ɣgu pinde ndamwanzi simâ pamî ɣana sisuka Kirisi ɣa kâki.²⁴ Mine nde miki ma kaveta kemi ara nâ papa Titi tavanzı tamâta rua ɻinde. Ambo miki ma kaveta mine, ande ɻinde ma itula pwataki panzi Masedonia ɣgu tu miki ilomi ndo ikeno mao nâ panzi tinimi pinde. Ʉnneŋga kinzi ma sisama tu maka ɣandai kandekana miki koa tia nâ.

Ara ɣana kinda ma tavilanzi Maro Kindeni ne tamâta ea simo sugorai

9 ¹Miki kasama lâ ɣana wurâta ɣine maka kaveta ɣana kavilanzi Maro Kindeni ne tamâta simo Judia tâno. Mine nde naŋa ma aŋgere ɣgua luandondo ɣana ɣine kâ, ande tia.

²Naŋa asama tu miki ilomi ara nâ ɣana kavilanzi tinimi pinde. Mao nâ, naŋa uru apanea miki ɣami lâ Masedonia ɣgu ɣine naonzi. Naŋa apainzi tu, “Lâ mbwera muŋgâŋa, ninda-nambwe simo Akaia tâno nde siluku lâ ɣana sipajo wurâta ɣine imandi.” Kinzi siloŋo parinami tu miki ilomi ara ɣana kagona mbumbu kâ,aku ɻinde igagati kinzi rârâ ɣana sigona mbumbu panzi Judia ɣgu.³ Mao nâ, naŋa uru andekanami ku apainzi ninda-nambwe simo Masedonia tâno mine tu, “Kinzi Akaia ɣgu nde ma sigona mbumbu ku sio ndue ikeno.” Aku naŋa tiniŋgu pwâka tu nanenŋgu ɣgua ɻinde ma ilâ kaa nâ. Mine nde naŋa aonzi ninda-nambwe ɣato ɻinde simâ pamî.⁴ Ʉnna tu mwaŋga ɣga naŋa warakâŋgu ma akainzi ninda-nambwe Masedonia tâno warakanzi pinde kamâ kakalelemi. Ambo kinzi ma simora tu miki ɣandai kaluku ɣana mbumbu kalanzi Judia ɣgu, ande naŋa ma akai manjeti Ʉjalae, ɣana tu naŋa uru asuka miki ɣami kâki ɣana nemî vetâna kâ. Andeta ɻinde nâ tia; miki kala ma kakai manjeti Ʉjalae tava.⁵ Mine nde naŋa ilonŋgu patea tu ma ano

kaika panzi ninda-nambwe njinde tu ma simunga pana simâ simo kumi, ñana ma sivilami ñana kagona mbumbu njinde munja miki kapa ñgua tu ma kagona. Iñinenja tamâta rârâni ma sisama tu maka ñandai katapa nemi mbumbu njinde sajemi ñga; miki warakami kandeka nâ ñana kao mbumbu rârâ njinde ilâ panzi Judia ñgu.

⁶Miki kalomi ñgere sondo ñga; ambo tamâta tonje ipau kaniña vâsa rua nâ lâ tâno ilo, ande i ma muli ikai kâpwa ñjalaе tia. Ajga tamâta ea ipau vâsa rârâ njinde, ande i ma muli ikai kâpwa ñjalaе. ⁷Mine nde ara ñana miki rârâni taitu-taitu ma kalomi ñgere sondo munja lâ, ñinenja mbumbu kalanzi ikura warakami nâ nemi pateânya mine. Ambo tamâta tonje mbumbu ilanzi, andeta i tini pwâka tâku ilo tu kinzi sitapa ne mbumbu saje tâku, ande njinde ma ara tia ndo. Ñana tu Maro Kindeni ilo ndo keno panzi tamâta ea ilonzi ndeka nâ ñana mbumbu silanzi sugorai tamwatanzi. ⁸Ambo mbalija ikeno pamitia, ande Maro Kindeni ikura ndo ñana kelekele arara kie-kie ilami. Mine nde miki nemi kelekele ma ikurami ikura zo zo, aku miki ma kakura tu kasukanzi tinimi pinde tona. ⁹Ñana tu Maro Kindeni kawa ñgua ikeno lâ pepa tini mine tu,

“Tamâta njinde uru kelekele rârâ ilanzi sugorai tamwatanzi, aku i ne vetâja arara njinde ma ikeno ikura zo zo.”

¹⁰Maro Kindeni tamwata uru kaniña vâsa ilanzi tamâta tu ma sipau lâ tâno ilo, aku ina uru kâpwa ilanzi tamâta rârâni tu ma sika kâ. Mine nde inani ma kelekele ilami ikurami ndo, kala miki ma kakura tu kavilanzi nimi-nambwe tona. Aku nemi vetâja ara njinde ma ipula kanaño rârâ, itogo tamâta ipau kaniña vâsa lâ tâno ilo, aku muli ikai kâpwa maria lâ tâno njinde ilo. ¹¹Maro Kindeni ma kelekele rârâ ilami, ñana miki ma kakura tu kelekele rârâ kalanzi tinimi pinde ikura zo zo. Mine kala lâ zo ndia maka ma kakai mbumbu njinde kalâ kalanzi ninda-nambwe simo Judia tâno, ande tamâta rârâ ma kawanzi ndanje pa Maro Kindeni.

¹²Mine nde nemi wisi-ara njinde ma ivilanzi Maro Kindeni ne tamâta, kala kinzi ma sikai kelekele ikuranzi ndo lâ. Aku nemi wisi-ara njinde ma igagatinzi ñana kawanzi ndanje ñjalaе pa Maro Kindeni tona. ¹³Ñana tu nemi vetâja njinde ma itula pwataki tu nemi kalo-tawana nde mao nâ. Aku ninda-nambwe kinzi ma sisama tu pâri ara ñana Kirisi kâ nde ikeno kaika lâ ilomi kalomi, kala miki uru kapono muli sondo ndo pa i kawa ñgua. Kinzi Judia tamâta ma sisama tu miki ilomi ara nâ ñana kelekele kalanzi kinzi,aku ilomi ara mine nâ ñana kavilanzi tinimi pinde tona, kala ma sipanea Maro Kindeni sisuka i ja kâki. ¹⁴Kinzi ma sisama tu Maro Kindeni io ne wisi-wisi imâ more-more ñjalaе pamit. Mine kala kinzi ma tininzi mwasa ndo pamit, aku ma sikai norja pa Maro Kindeni tu ma iveta kie ara pamit. ¹⁵Kawânda ndanje ilâ pa Maro Kindeni, ñana tu i wisi-ara ñjalaе tina njinde ilua kinda lâ. Mao nâ, wisi-ara njinde nde ñjalaе tina, kala kinda tamâta nenda ñgua ikura tu itula wisi-ara njinde kilala pwataki, ande tia ndo.

Paulo itu ḥhua taulo panzi tamâta pinde situ sitawa i ne wurâta ndue

10

¹Tamâta pinde uru sisowe ḥhua lâ na ja tiningu mine tu, “Lâ zo ḥjana Paulo imo ku kinda, ande i uru imege ḥjana kinda kâ. ḥjua zo ḥjana imo malawae, ande i uru iporo ḥhua kaika ḥjana itawa kinda ndue kâ.” Andeta na ja Paulo warakângu ilongu tu miki ma kalomi ḥgere ḥjana Kirisi kâ. I muŋga ipatawa tamwata tini ku iveta vetâna mwasa nâ panzi tamâta. Mine nde na ja ano pami tu miki ma kalomi ḥgere sondo ḥjana nanenju ḥhua ḥjine:

²Miki kapakatona sondo ḥja. Tia ma na ja apâŋga pami ku ma aleleami aporo ḥhua kaika pami. Mao nâ, na ja akura ndo ḥjana aporo ḥhua kaika pa miki tamâta ḥjinde katu maka uru kapono muli pa tâno ḥjine ne vetâna. ³Mao nâ, maka kamo tâno kulu ku kamo para ja ilo, andeta maka ḥjandai kapara itogo tâno ne zugu tamâta uru sipara mine ḥja. ⁴Ḥjana tu maka kasaja para ja ne kelekele lâ mbauma ilo, andeta ḥjinde ḥjandai tâno ne temba-silâwa ḥja. Maro Kindeni tamwata ne walo kaika ikeno nema temba-silâwa ḥjinde tini, kala ḥjinde ikura tu izavaru kinzi kazâna tamâta nenzi maramu ja kaika. ⁵Maka uru kazavaru tâno ḥjine ne ilo-kalo kie-kie, aku kazavaru ḥhua laje ja ndia uru isae nzâla panzi tamâta ḥjana siperanâna sondo ḥjana Maro Kindeni kâ. Aku maka uru kakai tâno ḥjine ne ilo-kalo soki-soki ndoni kaika ndindi nâ, itogo zugu tamâta ikale ne kazâna tamâta kaika mine, aku kao ḥjinde ilâ imo Kirisi kalo. ⁶Aku lâ zo ḥjana miki ma kapono muli sondo ndo pa maka nema ḥhua rârâni, ande maka ma kamandi ḥjana kapare nia pa tamâta ea ta ja kaika pa nema ḥhua ḥjinde.

⁷Miki nem iilo-kalo ḥjandai ikeno sondo ḥja, kala uru kalomi ḥgere ḥjana kelekele ndia ikeno nia yo ḥjinde nâ. Ambo tamâta tonje ilo patea tu i tamwata ikai Kirisi ndamwa, ande ara ḥjana i ma kalo ḥgere sondo. ḥjinenga i ma isama tu maka kala kakai Kirisi ndamwa mine nâ, katogo i tamwata mine. ⁸Ḥjana tu muŋga Maro ḥjala e tamwata ndamwa ilua maka ḥjana kaveta wurâta ḥjine kâ. I ilo tu maka ma kavila miki ḥjana kamandi kaika kâ. I ḥjandai ilo tu maka ma kayaulami ḥja. Mine nde lâ zo ndia na ja apandekâna warakângu ḥjana nema wurâta ḥjine kâ, ande na ja ma maijgu tia. ⁹Taitu miki ma ilomi tu na ja uru aŋgere ḥhua pami lâ pepa tini ḥjana aveta ruru ja pami, mine ndimo. ¹⁰Mao nâ, miki tamâta pinde uru kaporu tu, “Paulo uru iŋgere ḥhua kaika ka ja-ka ja lâ pepa tini, andeta zo ḥjana i tamwata imo ku kinda, ande kinda tamora tu i ne kaika nde ḥjala e ko ja tia. Opopo, i ḥjandai iperanâna sondo ḥjana ḥhua poro ja ne vetâna ḥja!” ¹¹Ayo, na ja ilongu tu miki ḥjinde ma kasama mine; kala zo ḥjine na ja amo malawae ḥjanami, kala aŋgere nanenju ḥhua lâ pepa tini nâ. Andeta na ja ma ataulo amâ akalelemi kilo, aku lâ zo ḥjinde nanenju vetâna ma irerege kuku ḥhua ḥjine na ja aŋgere lâ pepa tini.

12 Kinzi tamâta pinde uru sipasuka warakanzi tininzi, andeta maka ɻandai tamâta ɻinde nawalanzi ɻga. Kinzi uru kalonzi ɻgere ɣana warakanzi nâ nenzi vetâŋa, ɻineŋga sipainzi tamâta tu ma sipaveta kuku nenzi vetâŋa rârâni. Kinzi sipalea pa warakanzi nâ ɻineŋga sipandekâna warakanzi. Opopo, nenzi ilo-kalo tia ndo! 13 Aŋga maka ma kapandekâna warakama tini mwata nâ ɣana wurâta ɻine Maro Kindeni ipatea pama tu kaveta lâ lawea pinde. Mao nâ, i tamwata ne pateâŋa ikeno tu maka ma kaveta wurâta ɻine lâ Korin lawea tonâ. 14 Nia ndoyo Maro Kindeni itula nia pinde pa maka, aku isupwama kalâ tu katula pâri ara ɣana Kirisi kâ pwataki panzi tamâta simo ɻinde. Mine nde maka kamâ lee kapâŋga kumi, aku maka ɻandai kalaja kapole i ne pateâŋa ɻinde ne keri ɻga. ɣana duvi ɻinde kâ, maka nema mâsi ɣana kapandekâna warakama tini mwata kâ nde mâsi ara nâ. 15 Andeta maka ma kapandekâna warakama ɣana tamâta pinde nenzi wurâta, ande ma tia. Tia ma maka kalaja kapole nema wurâta ɻine ne keri. Maka iloma tu nemi kalo-tawana ma itumbu lee ipâŋga ɻalae. ɻinenga wurâta ɻinde maka kaveta lâ ɻeginimi kala ma ipâŋga ɻalae mine nâ. 16 Ambo nema wurâta ma ipâŋga ɻalae mine, ande Maro Kindeni ma ikai nzâla piti pama ɣana kapile Korin lawea ku kalâ katula pâri ara panzi tamâta simo nia pinde. Andeta maka tinima pwâka tu kalâ pa nia tonge munja Maro Kindeni ipatea pa tamâta tonge tu ma ilâ itula pâri ara pwataki. 17 Andeta Maro Kindeni kawa ɻgua ikeno lâ pepa tini mine tu,

“ Tamâta ea itu isuka tamâta tonge ɣa kâki, ande i ma isuka Maro ɻalae simbo nâ ɣa kâki.”

18 ɣana tu tamâta ea kinzi uru sipasuka warakanzi nâ ɣanzi kâki, ande kinzi ɻinde ɻandai tamâta sondo ɻga. Aŋga tamâta ea kinzi Maro ɻalae tamwata isuka ɣanzi kâki, ande kinzi ɻinde nâ nde tamâta sondo.

Paulo ne vetâŋa ipole kinzi pananâŋa tamâta lajeŋa nenzi vetâŋa

11 1 Kala ɻine naŋa atu apandekâna warakâŋgu ku aporo ɻgua kapa tini mwata. Miki ma kasâu pa naŋa tu aveta mine, tiya? Mao nâ, miki uru kasâu pa naŋa tu aveta mine.

2 Maro Kindeni ilo ndo tu miki ma kamo i simbo nâ kalo, aku naŋa iloŋgu ikeno mine nâ ɣana miki kâ. Nia ndoyo naŋa warakâŋgu apa ɻgua tu ma ao miki kalâ kapasipa kuku Kirisi simbo nâ, itogo tamâta io natu taine taipa ilâ pa tamâne taitu nâ tu ma rua sipakâe. Aku naŋa iloŋgu ndo tu miki ma kamo mbâra-mbâra lâ i nao, itogo taine taipa ipasakana tini lee pakâeŋa ne zo ipâŋga.

3 Andeta naŋa aruru tu vetâŋa kie taituni ma ipâŋga pa miki, itogo nia ndoyo ipâŋga pa Adam kaiwa Eva mine. Mwâta i nde lajeŋa tamwata, kala ilaje Eva ku iveta imbe ɣana kiesaka kâ. Aku naŋa aruru tu tamâta tonge ma iyaula ilomi kalomi mine nâ, kala ma kapile nemi mâsi ɣana

kao ilomi ndo ilâ pa Kirisi kâ. ⁴Nanja amo aruru nâ, ñana tu lâ zo ndia tamâta pinde simâ sipânga pami, ande miki uru kakainzi walele nâ simo kumi. Kinzi situla Yesu parina pwataki pami, aku miki kalomi tawana nenzi ñgua ñjinde walele nâ. Taitu nenzi ñgua ñjinde ñandai rege-rege kuku ñgua ñjinde muñga maka katula pami ñga. Kinzi situla ñgua ñana koroani tonje wa pâri ara tonje pami, aku miki kalomi tawana walele nâ. Taitu ñjinde ñandai Koroani Sapâna wa pâri ara mao ñjinde maka muñga katula pami ñga. ⁵Miki nemî morâna tu kinzi tamâta ñjinde nde pâri-tamâta ñalanjala. Andeta nanenjgu morâna tu naña amo kinzi kalonzi tia ndo. ⁶Mao nâ, naña ñandai apanâna sondo ñana ñgua poroja ne vetâna ñga, andeta nanenjgu ilo-kalo nde ikeno pana. Ikura zo zo, maka nema ñgua wa vetâna rârâni itula ilo-kalo ñjinde pwataki pami kamora lâ.

⁷Miki kasama tu muñga, lâ zo ñjinde naña atula Maro Kindeni ne pâri ara pwataki pami, ande naña akai kulu ñana nanenjgu wurâta ñjinde kâ, ande tia ndo. Lâ zo ñjinde naña apatawa warakângu tiniñgu, ñana miki ma kakura tu kapânga ñami ñalae. Tiambo nanenjgu vetâna ñjinde nde kiesaka, a? ⁸Lâ zo ñjinde, kinzi kalo-tawana tamâta ñgu pinde sisuka naña lâ mbaliña wa kelekele wa, ñana naña ma akura tu aveta wurâta lâ ñginimi. Ñjinde itogo naña apanawe nenzi kelekele ñana avila miki kâ. ⁹Aku lâ zo ñjinde naña amo kumi, ande zo pinde nanenjgu kelekele tia. Andeta naña ñandai aveta malia pa miki ñga. Ninda-nambwe pinde soka Masedonia tâno simâ sipânga Korin lawea,aku kinzi nâ sisuka naña ñana kelekele ñjinde rârâni. Naña iloñgu patea tu naña ma aveta malia tonje pa miki tia ndo. Aku lâ zo ñine wa zo muli-muli wa, ande naña ma apono muli pa pateâna ndainani nâ. ¹⁰Kirisi ne ñgua mao nde ikeno iloñgu kalonjgu, kala naña aporo ñgua mao nâ mine: naña ma apandekâna warakângu ñana nanenjgu vetâna ñjinde kâ,aku tamâta tonje lâ Akaia tâno ma ikura tu itoto nanenjgu ñgua ñjinde tia ndo. ¹¹Ayo, mana mana ñga naña ñandai ano pami tu ma kelekele pinde kalua naña, a? Tiambo naña iloñgu ikeno pami tia kala aveta mine, a? Tia ndo! Maro Kindeni isama tu naña iloñgu ndo ikeno pami. ¹²Andeta kinzi pâri-tamâta pinde siroto nzâla ñana sipasuka warakanzi tininzi, ñana ma sikura ñana siporo ñgua tu nenzi wurâta nde kie taituni itogo maka nema wurâta mine. Andeta naña atu apono nzalanzi, kala naña ma apaveta kuku nanenjgu vetâna muñgâna ñjinde, ku ma akai mbaliña tonje sañemi ñana nanenjgu wurâta kâ, ande ma tia.

¹³Kinzi tamâta ñjinde nde pâri-tamâta lajeña nâ, kala silâje ñana nenzi wurâta kâ. Andeta kinzi ilonzi tu miki ma kalomi tawana tu kinzi nde Kirisi ne pâri-tamâta mao. Mine nde kinzi uru sivea kilalanzi wa nenzi ilo-kalo wa. ¹⁴Andeta miki ma wisimi motu ñana nenzi vetâna ñjinde kâ ndimo. Ñana tu kinda tasama ñine; Sadana kala uru iveau i

tamwata kilala wa ne ilo-kalo wa, ηana tamâta ma kalonzi tawana tu i nde sinâla ne ajelo tonje. ¹⁵Mine nde lâ zo ndia Sadana ne wurâta tamâta sikai lajeja pami tu kinzi siveta wurâta pa Maro Kindeni Vetâŋa Ara Warika, kala sivea kilalanzi, ande miki ma wisimi motu ndimo. Muli ηga kinzi ma sikai kulu sakamao ndo, ipakura kuku nenzi vetâŋa ηinde.

Paulo uru ikale malia rârâ ηana iveta pâri ara ne wurâta

¹⁶Ayo, naŋa muŋga nâ angere ηgu tu naŋa atu apandekâna warakâŋgu ku aporo ηgu kapa tini mwata. Taitu miki ma ilomi tu naŋa nde tamâta kapa, mine ndimo. Ambo miki ilomi mine, ande ara, kalo loko. Taitu naŋa ano pami tu ma kasâu pa naŋa tu apandekâna warakâŋgu tini mwata, itogo kinzi tamâta kapa uru siveta mine. ¹⁷Naneŋgu ηgu ηnime ηndai irerege kuku Maro Ηalae ne pateâŋa ηga. Naŋa apaimi lâ tu naŋa atogo tamâta kapa kala apandekâna warakâŋgu. ¹⁸Tamâta rârâ uru sipono muli pa tâno ηnime ne mâsi ηana sipandekâna warakanzi kâ. Mine nde naŋa kala ma apono muli pa vetâŋani ndaina ku ma apandekâna warakâŋgu. ¹⁹Opopo, miki warakami kapamorai tu miki nde ilo-kalo warakami! Mine nde ilomi ara ηana kasâu panzi tamâta kapa-kapa tu siporo ηgu kaa nâ pami. ²⁰Mao nâ, lâ zo ndia kinzi pâri-tamâta lajeja ηinde siveta miki kapâŋga nenzi wurâta tamâta kaa nâ wa, sitapa nemi kelekele ndoni sanjemi wa, silajemi ku sikai poe kaika pami wa, sitawa miki ηami ndue wa, siponza naomi wa, ande miki uru kasâu panzi tu siveta ikura warakanzi nâ nenzi pateâŋa mine. ²¹Opopo, miki katu maka nema kaika tia kala karuru ηana kaveta kema sakamao mine pami. Mine nde maka kaveta soki pami tâ, kala ara ηana naŋa ma maiŋgu tâ.

Taitu miki kaloko ηga; ambo tamâta tonje itu ipandekâna ηana tamwata ne vetâŋa kâ, ande ara, naŋa kala ma aveta mine. Oe ηga, kala ηnime naŋa aporo ηgu kaŋa taituni itogo kinzi tamâta kapa uru siporo mine! ²²Kinzi pâri-tamâta ηinde nde simo Hibru laluna mao, a? Ara, naŋa kala amo Hibru laluna tona. Kinzi simo lâ Maro Kindeni ne ηgu Isrel, a? Ara, naŋa kala amo lâ Isrel ηgu tona. Kinzi simo lâ Abraham ne vâsa ηgu, a? Ara, naŋa kala amo lâ i ne vâsa ηgu ηinde tona. ²³Kinzi nde Kirisi ne wurâta tamâta, a? Opopo, kala ηnime naŋa ma aporo atogo tamâta tonje i kapa ndo lâ; naŋa apolenzi tamâta ηinde ηana aveta wurâta pa Kirisi kâ. Naŋa apolenzi ndo ηana amakâsa aveta wurâta ηalae papa i. Naŋa amo luma sakamao ilo mbwaniŋgu rârâ ηinde, aku kinzi kazâŋa tamâta sipu naŋa pâta tona. Ikura zo rârâ naŋa amo kazâŋa ilo kala asama tu mateŋa ne zo nde imâ ipâŋga pana lâ. Opopo, naŋa apolenzi tamâta ηinde ndo ηana akale malia kâ! ²⁴Muŋga kinzi Juda tamâta ηalaelala mbilâo nâ sipalili naŋa mbwaninzi tamâta ηato kanaŋo lima kanaŋo ηapa (39). Kinzi siveta mine pa naŋa mbwaninzi lima. ²⁵Lâ zo ηato Rom nenzi zugu

tamâta kâi mbuku nâ sipu naaja. Aingga zo tonge kinzi tamâta mira nâ sisia naaja. Aingga mbwaniŋgu ŋato naaja amo wâŋga kulu ku wâŋga imbwatuke. Aingga zo tonge naaja asakoko amo tâi ŋgini ikura mbo taitu ŋga kari taitu.
26 Ikura zo rârâ naaja ayoka alâ pa nia mala-malawae, aku asânda malia kie-kie kulu. Zo pinde lâ pondi ŋalae ku itu ipatuku naaja, aingga zo pinde nzanzare tamwatanzi sipakâtu kuku naaja lâ nzâla ku sikawea nanenjgu kelekele sajena. Tamâta pinde lâ warakâŋgu neŋgu ŋgu situ siyaulana mine nâ. Zavaruŋa ne mâsi kie-kie nde ipâŋga pana lâ lawea ilo wa nia bilimu wa tâi kulu wa. Aku kalo-tawana tamâta lajeja pinde kala siveta ŋana sizavaru naaja ndo.

27 Naaja uru aveta wurâta kaika kie-kie. Ikura zo rârâ naaja akai wurâta lâ mbo, kala akeno tia. Aingga zo pinde putole ipuna wa arakoŋa ŋana lââ wa. Ikura zo rârâ nakâŋgu kâpwa tia wa pisi ipuna wa. Aingga zo rârâ nanenjgu lalava ikeno pana ŋana atura tiniŋgu kâ, ande tia. **28** Mao nâ, naaja akura tu atapâri ŋana malia pinde rârâ muŋga ipâŋga pana. Andeta ŋinde nâ tia; ikura zo rârâni naaja kaloŋgu loko nâ ŋananzi kalo-tawana tamâta ŋgu rârâni,aku ŋinde iveta ilonŋu malia ndo tava. **29** Ambo kalo-tawana tamâta tonge ne kaika tia, ande naaja warakâŋgu kalongu loko kala apâŋga togo nanenjgu kaika tia mine nâ. Ambo kelekele tonge itapa kalo-tawana tamâta tonge tu ilâ iveta kiesaka, ande naaja ilonŋu kura tia ndo.

30 Ambo naaja ma apandekâna warakâŋgu ŋana vetâŋa tonge kâ, ande ma apandekâna ŋana vetâŋa ndia itula pwataki tu warakâŋgu neŋgu kaika nde ŋalae tia. **31** Kinda nenda paneâŋa ilâ pa Maro ŋalae Yesu Kirisi Tama Maro Kindeni ikura zo zo,aku i tamwata isama tu nanenjgu ŋgua ŋine nde mao kananoj. **32** Muŋga, zo tonge naaja amo Damaskus lawea, andeta Koipu ŋalae Aretas ne dumui itu io naaja lâ luma sakamao ilo. Mine nde ionzi zugu tamâta tu ma sio ŋanana lâ nzâla kawa rârâni ikeno lawea ŋinde ne ŋgumbi ŋalae tini. **33** Andeta niŋgu-nambwe pinde sikai naaja silâ pa nia maa tonge ikeno ŋgumbi tini, ku sio naaja lâ ŋgâmo ŋalae tonge ilo, ŋineŋga sitiu naaja andue pa tâno kulu. Mine nde naaja akâwa angenge ŋana dumui ŋinde kâ.

Maro Kindeni itula mâsi tonge pa Paulo

12 ¹Naaja ma apandekâna warakâŋgu kilo ŋana duvi ŋine: nzâla tonge ikeno pa naaja tia.^c Mao nâ, ŋgua kaŋa mine ikura tu ivila kinda tia. Andeta kalo loko, naaja ma atapâri ŋana mbupuleja wa ŋgua paveâŋa pinde Maro ŋalae munga itula pa naaja.

²Naaja asama tamâta tonge, i kalo tawana Kirisi. Muŋga, mbwera saŋao kananoj ŋapa ilâ lâ, ande lâ zo ŋinde Maro Kindeni itapa tamâta

^c **12:1** Paulo isama tu ambo i ma ipatula ne parina pwataki tia, ande kinzi Korin ŋgu ma sipile nenzi kalo-tawana ku ma sipono muli pananâŋa tamâta lajeja.

ŋinde kâki ilâ ipâŋga samba lawea âta ŋinde. Tiambo ŋinde nde mâsi mao tâku imbipole tâku; ŋinde naŋa asama tia. Maro Kindeni simbo nâ isama. ³⁻⁴Naŋa asama tu Maro Kindeni itapa tamâta ŋinde kâki ilâ samba ilo. Tiambo ŋinde nde mâsi mao tâku imbipole tâku; ŋinde naŋa asama tia. Maro Kindeni simbo nâ isama. Ilâ ipâŋga samba ilo, ŋinenga iloŋo ŋuga ŋana vetâŋa pinde. Kinda tamâta nenda ŋuga ikura ŋana itula vetâŋa ŋinde kilala pwataki, ande tia. Aku tuŋa kaika ikeno tonâ mine tu tamâta tonge ma itula ŋinde pwataki ndimo. ⁵Naŋa ma andekana tamâta mine, andeta naŋa ma apandekâna warakâŋgu ŋalae konâ tia. Naŋa ma apandekâna ŋana vetâŋa pinde nâ,aku ŋinde nde vetâŋa ndia itula pwataki tu naŋa warakâŋgu neŋgu kaika nde ŋalae tia. ⁶Mao nâ, ambo naŋa ilonju tu apandekâna warakâŋgu ŋana mâsi ŋalaŋala pinde kâ, ande nanenŋgu ŋuga ŋinde ma irerege kuku tamâta kapa nenzi ŋuga tia ndo, ŋana tu naŋa ma aporo ŋuga mao nâ. Andeta naŋa tiniŋgu pwâka tu apandekâna warakâŋgu kilo. Ambo tamâta pinde simora nanenŋgu vetâŋa wa siloŋo kawâŋgu ŋuga wa, kala situ sindekana naŋa, ande ŋinde ma ara. Taitu naŋa tiniŋgu pwâka tu tamâta ma sindekana naŋa ŋana kelekele pinde kâ.

Maro Kindeni isâu pa kelekele tonge tu iveta nâna pa Paulo karae

⁷Maro Kindeni itula mâsi ŋalaŋala arara mine pa naŋa lâ. Andeta i tini pwâka tu naŋa ma apasuka warakâŋgu tiniŋgu ŋana mâsi ŋinde kâ. Mine kala isâu pa kelekele tonge tu imâ iveta nâna ŋalae pa karaengu, itogo wâlo saka ne mata-mata isowe tininda mwasina. Kelekele ŋinde nde itogo Sadana ne wurâta tamâta tonge ikai wurâta ŋana ipu nanenŋgu walo ndue kâ. ⁸Naŋa akai noŋa kaika pa Maro ŋalae mbwaniŋgu ŋato tu ma isoki kelekele ŋinde piti lâ tiniŋgu. ⁹Andeta ipai naŋa tu, “Nanenŋgu wisi-wisi nde uru imo kuno, aku ŋinde ikurano. ŋana tu nanenŋgu walo kaika uru ipâŋga ŋalae ndo panzi tamâta ea nenzi kaika tia.” Maro ŋalae iporo ŋuga ŋinde; mine nde naŋa andeka ŋalae ndo ŋana amo atogonzi tamâta ŋinde nenzi kaika tia, ŋana tu ŋinde ikai nzâla piti pa Kirisi ne walo kaika tu imâ itura naŋa ndo. ¹⁰Mine nde lâ zo ndia naŋa akale malia lâ Kirisi ne wurâta ŋine tini, ande ilonju ara nâ. Ambo pukonja ikaina tâku, tamâta sivaligi naŋa tâku, nâna silua naŋa tâku, siyaula naŋa tâku, siveta malia kie-kie pa naŋa tâku; ande naŋa ŋandai kalonju loko ŋga. ŋinde nde duvi mine; lâ zo ndia nanenŋgu kaika ikeno pana tia, ande lâ zoni ndaina Kirisi ne walo kaika imâ pana.

Paulo itu ipu tini kaika pa Korin ŋgu ilonzi kalonzi

¹¹Opopo, naŋa apandekâna warakâŋgu itogo tamâta kapa uru iveta mine! Andeta miki warakami kagagatina ŋana aporo ŋuga kaŋa mine. Nanayoni miki warakami kakura tu kandekana naŋa lâ pâri-tamâta

laŋeŋa ŋinde naonzi. Andeta miki ŋandai kaveta mine ŋga, kala naŋa apandekâna warakâŋgu. Mao nâ, naŋa nde tamâta kaa nâ, andeta ŋandai amo nemí pâri-tamâta ŋalaŋala laŋeŋa ŋinde kalonzi ŋga. ¹²Munŋga, lâ zo ŋinde naŋa amo kumi, ande amo akale malia nâ. Andeta naŋa ŋandai apile nanenŋgu wurâta ŋga; naŋa amandi kaika ku aveta mâsi kaika kie-kie, aku ŋinde itula naŋa kilalâŋgu pwataki pami tu naŋa nde pâri-tamâta mao. ¹³Naŋa aveta vetâŋa kie taituni pa miki itogo uru aveta panzi kalo-tawana tamâta ŋgu pinde rârâni. Taitu vetâŋa tonge naŋa uru aveta pa kinzi, ande vetâŋa taitu ŋinde nâ naveta pa miki tia. Naŋa ŋandai aveta malia pami ŋana mbaliŋa kalua naŋa ŋga. Tiambo naŋa aveta soki ŋana ŋinde kâ, a? Ambo mine, ande naŋa ano pami tu kasoki nanenŋgu vetâŋa potomule ŋinde piti lâ tiniŋgu. ¹⁴Munŋga naŋa amo kumi mbwaniŋgu rua lâ, kala ŋine aluku lâ ŋana amâ amo kumi kilo. Andeta naŋa ma malia tonge alami tia ndo. Miki kaloojo ŋga; naŋa ilonŋgu pa mbaliŋa tia. Naŋa ilonŋgu pa miki warakami nâ. ŋjinde nde duvi mine; kinzi lâlû kiri-kiri ŋandai sikai wurâta ŋana sikatonanzi tinanzi-tamanzi ŋana kelekele ŋga. Kinzi tamâta nenzi wurâta nde ŋana sikatona natunzi ku kelekele silanzi. ¹⁵Mine nde naŋa ma ao nanenŋgu kelekele ndoni imâ pami ŋana avila nemí kalo-tawana kâ, aku ma andeka nâ ŋana aveta mine. Aku naŋa ma andeka mine nâ ŋana apayaula warakâŋgu tona ŋana avilami. Mao nâ, naŋa ilonŋgu ndo ikeno pami; tiambo miki kakura tu kao ilomi tini mwata nâ imâ pa naŋa, tiya? ¹⁶Ambo mine tâku tia tâku, ande miki kasama tu naŋa munŋga malia tonge alami tia. Andeta miki pinde kaporu tu, “Mao nâ, Paulo ŋandai ino pa kinda lâ nia yo ŋana kelekele kalua i. Taitu i nde tamâta ŋana iporo ŋguwa kaŋa mona-mona kâ, kala ilaŋe kinda ku itapa kelekele saŋe kinda.” ¹⁷Opopo, naŋa akai laŋeŋa pami lâ nanenŋgu vetâŋa ndia, a? Munŋga naŋa aonzi tamâta pinde simâ pami. Tiambo kinzi ŋjinde sikai naŋa ndamwâŋgu ku silajemi wa sipanawe nemí kelekele wa, a? Tia ndo. ¹⁸Munŋga naŋa ano kaika pa Titi tu imâ pami, ŋineŋga ao i tava ninda-nambwe tonge, kala kinzi rua soka silâ simo kumi. Tiambo Titi ikai laŋeŋa pami tâ ku ipanawe nemí kelekele, a? Tiambo maka rua ŋandai kamo tava ilo-kalo taitu nâ, a? Tiambo maka rua nema vetâŋa nde piti-piti, a? Tia ndo!

¹⁹Tiambo miki warakami ilomi patea tu ŋguwa rârâni maka kâŋere ŋjine nde ŋana iveta maka kapâŋga tamâta ara lâ naomi, a? Tia ndo! Maka kamo Kirisi ne wurâta tamâta, kala lâ Maro Kindeni nao maka kaporu ŋguwa mao nâ pami. Niŋgu-nambwe wukale, vetâŋa rârâni maka kaveta nde ŋana duvi taitu ŋjine nâ: maka iloma tu kapu tini kaika pa nemí kalo-tawana. ²⁰Naŋa kalonŋgu loko tu mambo naŋa amâ apâŋga pami, ande naŋa ma amora tu miki ŋandai kamo katogo naŋa ilonŋgu tu ma kamo mine. Aku tiambo miki kala ma kamora tu naŋa ŋandai amo atogo miki ilomi tu ma amo mine. Naŋa kalonŋgu loko tu naŋa ma

amora vetâ̄ja potomule kie-kie imo ŋginimi mine; pawaja wa padadâ̄ja wa wisi-nâna wa tarja-kaika wa ŋgua pavaligija wa ŋgua nao-muli wa pandekanâ̄ja wa pazavaruja kie-kie wa.²¹ Na ja kalonju loko tu mambo amâ apâ̄ngga pami, ande nanenju Maro Kindeni ma iveta majeti pa na ja kilo lâ miki naomi. Na ja kalonju loko tu ma amora miki rârâ muŋga kaveta kiesaka, andeta miki ŋandai kapalele ilomi kalomi ku kapu mulimi pa vetâ̄ja muso ŋjinde ŋga. Na ja aporo ŋana tini-paluluâ̄ja ne mâsi potomule kie-kie miki pinde uru kaveta ŋjinde. Ambo mine, ande na ja ma kalonju sukâ̄ja ŋalae tina.

Kinzi ma sipakatona sondo ŋana nenzi kalo-tawana kâ

13 ¹Munja na ja amo kumi mbwaniŋgu rua lâ, kala ŋjine na ja ma amâ amo kumi kilo. ŋjinde iyoke Maro Kindeni kawa ŋgua ikeno lâ pepa tini mine tu,

“Ambo tamâ̄ta tonge iveta soki, aku tamâ̄ta rua wa ŋjato ilonzi tu ma simandi lâ ŋgua nia ku sisowe ŋgua lâ i tini, ande ara, ŋgua-samâ̄ja tamâ̄ta ma ikura tu iloŋo nenzi ŋgua ku iveta sondo.

Ambo tamâ̄ta taitu nâ itu isowe ŋgua lâ tamâ̄ta ŋjinde tini, ande ŋgua-samâ̄ja tamâ̄ta ma iloŋo i ne ŋgua tia.”

²Munja, lâ zo ŋjinde na ja apilemi lâ ŋjineŋga ataulo amâ amo kumi kilo, ande na ja aporo ŋgua kaika panzi tamâ̄ta pinde munga siveta kiesaka. Kala ŋjine amo malawae, andeta na ja ma aporo ŋgua ka ja taituni kilo panzi tamâ̄ta ŋjinde sitavanzi tamâ̄ta pinde. Nanenju ŋgua ŋjinde nde mine; ambo na ja ma ataulo amo kumi kilo, ande na ja ma agera miki tia ndo. ³Miki katu kasama mine; tiambro na ja Paulo akai Kirisi tamwata kawa kala atula ŋgua, tiya? Ayo, na ja ma amâ apâ̄ngga pami, ŋjineŋga miki ma kasama ŋjinde marumbu lâ. Kalonjo ŋga; lâ Kirisi ne zo ŋana itu miki nemi vetâ̄ja sondo kâ, ande i ma ivea ne walo tia ndo. I ma itula ne walo kaika ŋjinde pwataki pami. ⁴Mao nâ, Kirisi ipile ne walo kaika ŋjinde kala kinzi sipu i lâ kâi popole tini imâ̄te lâ. Andeta muli ŋga Maro Kindeni ne walo kaika ipaŋo i imandi sâ̄nda kala imo via kilo. Aku maka pâ̄ri-tamâ̄ta kala mine nâ; maka kapasipa lâ taitu kuku Kirisi, ande kala nema kaika tia mine nâ. Ande lâ zo ŋana maka ma kamâ kapâ̄ngga pami, ande Kirisi Via Tamwata ma imo kuma, kala Maro Kindeni ne walo kaika ma ipâ̄ngga nia yo pami.

⁵Ara ŋana miki ma kalea sondo pa warakami nemi vetâ̄ja ku kakai samâ̄ja pa warakami nemi ilo-kalo. ŋjineŋga miki ma kakura tu kasama nemi kalo-tawana kilala pwataki. Yesu Kirisi tamwata nde imo ilomi. Tiambro miki kazizâla ŋana ŋjinde kâ, tiya? Taitu miki kalonjo ŋga; ambo nemi kalo-tawana nde mao tia, ande Kirisi imo ilomi tia. ⁶Na ja ilonju tu miki ma kasama ŋjine sondo; maka ŋandai kambe ŋana samâ̄ja ŋga. Maka nde Kirisi ne pâ̄ri-tamâ̄ta mao kanaŋo. ⁷Ambo miki katu maka

nema wurâta ñana katula pâri ara kâ nde ipânga ara tia, ande naaja ma kalonju loko ñana ñinde kâ tia. Maka uru kano kaika pa Maro Kindeni tu ma ivilami ñana kapu mulimi pa vetâna potomule kie-kie rârâni, ñana tu maka iloma ñalae tu miki ma kapaveta kuku vetâja ara nâ. Andeta maka ñandai iloma tu kinzi tamâta ma sisuka maka ñama kâki kala kakai noja mine ñga. ⁸Maka kakura tu katawa ñgua mao ndue, ande tia ndo. Maka kakura tu kaveta wurâta taitu nâ, aku ñinde nde wurâta ñana kasuka ñgua mao tu ipânga nia yo. ⁹Mine nde lâ zo ndia nemi walo ikeno pamî, andeta maka nema walo ikeno pama tia, ande maka uru kamo kandeka nâ. Ikura zo zo maka kano pa Maro Kindeni tu ma ivetami kapânga kalo-tawana tamâta sondo ndo. ¹⁰Nanayoni Maro Ñalae ipatea naaja tu akai i ndamwa ku aveta wurâta ñine ñana avilami tu kamandi kaika kâ. I ñandai ilo tu naaja ma ayaulami ñga. Kala ñine naaja amo malawae ñanami yo, andeta aنجere ñgua kaika ñine lâ pepa tini ku ao imâ pamî ñana duvi ñine kâ; lâ zo ndia naaja ma ataulo amo kumi kilo, ande naaja tiningu pwâka tu ma aleleami aporo ñgua kaika mine pamî.

Paulo kawa kari ara panzi

¹¹Ninjgu-nambwe wukale, nanerju ñgua kala imâ imotu lâ ñine, kala kawângu kari ara imâ pamî. Naaja ilonju tu miki ma kamakâsa ñana kapânga kalo-tawana tamâta sondo. Aku ilonju tu miki ma kapono muli pa nanerju ñgua, ku kamo tava ilo-kalo taitu nâ wa kapaveta kuku wisipisi ne mâsi wa. Ambo miki ma kaveta mine, ande Maro Kindeni, ina tini-mwasa warika wa wisi-pisi warika wa, i tamwata ma imo kumi.

¹²Ara ñana miki rârâni taitu-taitu ma katajo nimi-nambwe mbaunzi, itogo kinda kalo-tawana tamâta uru taveta mine. ¹³Maro Kindeni ne tamâta rârâni kawanzi kari ara imâ pamî.

¹⁴Maro Ñalae Yesu Kirisi ne wisi-wisi imo ku miki rârâni, tava Maro Kindeni ne tini-mwasa wa Koroani Sapâna ne mâsi ñana iveta kinda tamo ilonda kalonda taitu nâ.